

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

18. redna seja občinskega sveta
dne 24. februarja 2022

Gradivo za 10. točko dnevnega reda

ZADEVA: Prenos javne kulturne infrastrukture Slovenska Bistrica – Grad v last Občine Slovenska Bistrica

Poročevalec: Janja Tkavc Smogavec, vodja Oddelka za splošne in pravne zadeve

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k a u p r a v a

Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica

telefon: h.c. + 386 2 / 843 28 00, 843 28 16 fax: + 386 2 / 843 28 50 e-mail: obcina@slov-bistrica.si
uradna spletna stran <http://www.slovenska-bistrica.si>

Datum: 3. 2. 2022

O B Č I N A
SLOVENSKA BISTRICA
O b č i n s k i s v e t

ZADEVA: Prenos gradu Slovenska Bistrica v last Občine Slovenska Bistrica

I. PREDLAGATELJ

Župan, dr. Ivan ŽAGAR

II. DELOVNO TELO, PRISTOJNO ZA OBRAVNAVO

Odbor za družbene dejavnosti

III. VRSTA POSTOPKA

Enofazni

IV. PRAVNE PODLAGE

- Zakon o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUFJO, 11/18 – ZSPDSLS-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP-A in 80/20 – ZIUOOPE),
- Statut Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 79/19),
- Stvarnopravni zakonik (Uradni list RS, št. 87/02, 91/13),
- Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti (Uradni list RS, št. 11/18 in 79/18),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17, 21/18 – ZNOrg in 3/22 – ZDeb)

- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (Uradni list RS, št. 89/989 in 107/99 – popr.)
- Odlok o razglasitvi Gradu in parka v Slovenski Bistrici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 16/08 – ZVKD-1 in 50/08)

V. NAMEN, CILJI SPREJEMA

Občina Slovenska Bistrica in Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo sta že nekaj časa v dogovarjanjih glede ureditve pravnega statusa Gradu Slovenska Bistrica. Zemljiškoknjižni lastnik kompleksa Grad Slovenska Bistrica, ki zajema par. št. 641, 642, 643, 644/1, 644/2, 644/3, 645 in 646 vse k.o. 753 – Slovenska Bistrica, je Republika Slovenija, upravljavec nepremičnin je po podatkih zemljiškega katastra Ministrstvo za kulturo, dejanski uporabnik nepremičnin pa je Zavod za kulturo Slovenska Bistrica.

Za sklop navedenih nepremičnin je potekal denacionalizacijski postopek, ki se je končal s pravnomočnim delnim sklepom Okrajnega sodišča v Slovenski Bistrici dne 20. 11. 2015, na podlagi katerega je morala Republika Slovenija dedičem denacionalizacijskega upravičenca dr. Ferdinanda Attemsa plačati odškodnino, Grad pa je ostal v lasti Republike Slovenije.

Občina Slovenska Bistrica je predlagala RS, da bi se Grad Slovenska Bistrica prenesel v last Občine Slovenska Bistrica. Večina dosedanjih investicijskih vlaganj ter vsa vzdrževalna dela in stroški tekočega vzdrževanja so bili plačani s strani Občine Slovenska Bistrica. Glede na to, da Republika Slovenija kljub pozivom ne vlaga v Grad Slovenska Bistrica, Občina meni, da bi bilo smiselno prenesti lastništvo Gradu Slovenska Bistrica na Občino. Ministrstvo za kulturo se strinja z brezplačnim prenosom kompleksa Grad Slovenska Bistrica pod pogojem, da Občina izvede določena investicijska vlaganja v Grad Slovenska Bistrica v naslednjih 15 letih. V ta namen se je pripravila projektna naloga Obnova in revitalizacija Gradu Slovenska Bistrica, kjer so se navedli predvideni investicijski vložki v Grad v prihodnjih 15 letih kot so sanacija strešne kritine in strešne konstrukcije na Gradu Slovenska Bistrica, menjava stavbnega pohištva na Grajski pristavi in obnova Grajske pristave. Investicijska vlaganja bodo odvisna tudi od možnosti pridobitve sofinancerskih sredstev, bodisi od Republike Slovenije, bodisi od evropskih sredstev.

Vloga za neodplačni prenos navedenih nepremičnin, ki vključuje priloženo projektno nalogo in osnutek pogodbe o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663), mora obravnavati še posebna komisija, ustanovljena v okviru Ministrstva za kulturo, v nadaljevanju postopka pa gre zadeva v medresorsko usklajevanje in na koncu v odločanje Vladi Republike Slovenije. V nadaljnjih postopkih lahko posamezna komisija ali organ zahteva dopolnitev projektne naloge ali spremembo posameznih določb pogodbe o brezplačnem prenosu nepremičnin.

VI. FINANČNE POSLEDICE

Občina Slovenska Bistrica bo postala lastnica nepremičnin s knjigovodsko vrednostjo 463.000,00 EUR, hkrati pa se zavezuje k nadaljnji obnovi kompleksa Grad Slovenska Bistrica.

VII. PREDLOG SKLEPA

Občinskemu svetu predlagamo, da predloženo gradivo obravnava, o njem razpravlja ter sprejme naslednji

S K L E P

I.

Občinski svet Občine Slovenska Bistrica soglaša z brezplačnim prenosom nepremičnin s par. št. 641, 642, 643, 644/1, 644/2, 644/3, 645 in 646 vse k.o. 753 – Slovenska Bistrica v last Občine Slovenska Bistrica in potrjuje osnutek pogodbe o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) ter projektno nalogo Obnova in revitalizacija Gradu Slovenska Bistrica.

II.

Občinski svet pooblašča župana občine Slovenska Bistrica za morebitno uskladitev in podpis pogodbe o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) ter za morebitno dopolnitev projektne naloge Obnova in revitalizacija Gradu Slovenska Bistrica.

S spoštovanjem.

mag. Janja TKAVC SMOGAVEC
vodja oddelka

Priloga:

- Projektna naloga
- Osnutek pogodbe o neodplačnem prenosu

PREDLOG POGODBE 2. 2. 2022

REPUBLIKA SLOVENIJA, zanjo **Ministrstvo za kulturo**, Maistrova ulica 10, 1000 Ljubljana, matična št.: 2399342000, davčna št.: 70949417, ki ga zastopa dr. Vasko Simoniti, minister

in

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica, matična številka 5884250000, davčna številka 49960563, ki jo zastopa dr. Ivan Žagar, župan

se dogovorita in skleneta naslednjo

Pogodbo o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture, Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) št. _____

1. člen

Pogodbeni stranki kot nesporno ugotavljata, da:

- je Vlada Republike Slovenije z Odlokom o razglasitvi Gradu in parka v Slovenski Bistrici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 16/08 – ZVKD-1 in 50/08) za kulturni spomenik državnega pomena razglasila enoti dediščine Slovenska Bistrica – Park gradu v Slovenski Bistrici (EŠD 7881) in Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663);
- je na podlagi 2. in 4. člena Zakona o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (Uradni list RS, št. 89/1999 in 107/1999 – popr., v nadaljevanju ZLKSDL) Republika Slovenija zemljiškoknjižna lastnica, Ministrstvo za kulturo pa upravljavec kulturnega spomenika državnega pomena Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663), ki obsega naslednje nepremičnine: parcele 641 (ID 562540), 642 (ID 4566638), 643 (ID 1738013), 644/1 (ID 2579097), 644/2 (ID 2749972), 644/3 (ID 2073829), 645 (ID 1402699) in 646 (ID 2914354) ter stavbi 2415 in 2417, vse v katastrski občini 753 Slovenska Bistrica;
- da je bila v času lastninjenja kulturnih spomenikov na podlagi ZLKSDL zemljiškoknjižni imetnik pravice uporabe na družbeni lastnini nepremičnin iz druge točke tega člena Občina Slovenska Bistrica;
- je na vseh predmetnih nepremičninah v zemljiškem katastru in katastru stavb kot dokončni upravljavec vpisano Ministrstvo za kulturo, dejanski uporabnik in upravljavec pa je Zavod za kulturo Slovenska Bistrica;
- Občina Slovenska Bistrica kot prejšnja imetnica pravice uporabe na nepremičnem spomeniku v družbeni lastnini z Republiko Slovenijo, ki je postala lastnica spomenika, pogodbe o prenosu spomenika v posest ni sklenila;
- je Občina Slovenska Bistrica vsa leta vlagala v Grad, ga obnavljala in vzdrževala;
- je Občinski svet občine Slovenska Bistrica na podlagi 3. in 9. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, 8/96 in 36/00), 35. in 37. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (Uradni list RS, št. 96/02), 61. člena Zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, 72/93, 57/94, 14/95, 26/97, 70/97, 10/98, 74/98, 70/00,) in v skladu z 10. členom Statuta Občine Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 34/95, 72/99 in 65/02) na 12. redni seji dne 28. 6. 2004 sprejel Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica (Uradni list RS, št. 81/04 in 35/17, v nadaljevanju: Odlok o ustanovitvi);
- Zavod za kulturo Slovenska Bistrica do podpisa te pogodbe v nepremičninah, ki so predmet te pogodbe, izvaja muzejsko in razstavno – galerijsko dejavnost, preko ustanoviteljice Občine Slovenska Bistrica skrbi za obnovo in ohranjanje nepremičnin, organizira kulturne in druge javne prireditve, izvaja pedagoško in založniško dejavnost ter se povezuje s turističnimi in drugimi izvajalci kulture na območju občine;
- ima Zavod za kulturo Slovenska Bistrica status javnega zavoda, ki deluje v javnem interesu na področju kulture skladno z določbami ZUJIK;

- je bila na podlagi delnega sklepa Okrajnega sodišča v Slovenski Bistrici opr. št. N 17/2003 z dne 30. 10. 2015, ki je postal pravnomočen dne 20. 11. 2015, Republika Slovenija dolžna dedičem denacionalizacijskega upravičenca dr. Ferdinanda Attemsa in ostalih za podržavljene nepremičnine, med drugim tudi grad, plačati odškodnino v obveznicah Republike Slovenije, in tako podržavljene nepremičnine, med katere sodi tudi grad v Slovenski Bistrici, niso več predmet vračila v naravi;
- je Občina Slovenska Bistrica z vlogo z dne 6. 7. 2021 (dopis št. 410-48/2017) ter nadalje z dopolnitvama vloge z dne 1. 9. 2021 (dopis št. 410-48/2017-9) in 6. 10. 2021 (dopis št. 410-48/2017-11) zaprosila Ministrstvo za kulturo za brezplačen prenos lastninske pravice na kulturnem spomeniku Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) z Republike Slovenije na Občino Slovenska Bistrica in izkazala javni interes za neodplačen prenos nepremičnin, ki so predmet te pogodbe;
- so predmet te pogodbe nepremičnine v katastrski občini 753 Slovenska Bistrica, zemljišča parcele 641 (ID 562540), 642 (ID 4566638), 643 (ID 1738013), 644/1 (ID 2579097), 644/2 (ID 2749972), 644/3 (ID 2073829), 645 (ID 1402699) in 646 (ID 2914354) skupaj s stavbama 753-2415 (v naravi stavba-grad na naslovu Grajska ulica 11, Slovenska Bistrica), ki obsega dva dela, in sicer del 3 in del 4, in 753-2417 (v naravi pristava gradu), ki obsega dva dela, in sicer del 1 in del 2, vse do celote (1/1), v nadaljevanju: nepremičnine;
- na nepremičninah, ki so predmet te pogodbe, obstajajo naslednja bremena:
 - na nepremičninah 641, 642, 643, 644/1, 644/2, 644/3, 645 in 646 vse k.o. 753 Slov. Bistrica zaznamba razglasitve nepremičnin za kulturni spomenik državnega pomena,
 - na nepremičninah 641, 642, 643, 644/1, 644/2, 644/3, 645 in 646 vse k.o. 753 Slov. Bistrica zaznamba statusa javne infrastrukture na področju kulture,
 - na nepremičnini 643 k.o. 753 Slovenska Bistrica vknjižena neprava stvarna služnost pravice gradnje, hoje vožnje in hoje ob gradnji ter vzdrževanje informativne table v korist Občine Slovenska Bistrica;
- iz potrdila o namenski rabi zemljišč Občine Slovenska Bistrica št. 3501-6/2022-8-1031 z dne 28. 1. 2022 izhaja, da nepremičnine, ki so predmet te pogodbe, po osnovni namenski rabi spadajo v območje stavbnih zemljišč, po podrobnejši namenski rabi pa v območje starega mestnega jedra, I, A;
- so bile nepremičnine, ki so predmet te pogodbe, dne ____ . 2. 2022 uvrščene v evidenco napovedi o sklenitvi pravnih poslov razpolaganja z nepremičnim premoženjem za leto 2022;
- so nepremičnine, ki so predmet te pogodbe, na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije o določitvi javne infrastrukture na področju kulture (Uradni list RS, št. 62/15) določene za javno infrastrukturo na področju kulture;
- da je javni interes za sklenitev te pogodbe izkazan s sklepom Ministrstva za kulturo o ugotovitvi javnega interesa št. 47800-46/2017/29 z dne 17. 11. 2021;
- se pogodba o neodplačnem prenosu javne kulturne infrastrukture sklepa na podlagi 77. člena Zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – uradno prečiščeno besedilo, 56/08, 4/10, 20/11, 111/13, 68/16, 61/17 in 21/18 – ZNORG; v nadaljnjem besedilu: ZUJIK), po katerem država oziroma lokalna skupnost lahko neodplačno prenese javno kulturno infrastrukturo na drugo pravno osebo javnega prava ali na ustanovo, če je to v javnem interesu;
- šesti odstavek 6. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNORG; v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) določa, da se sme kulturni spomenik, ki ni kulturni spomenik iz petega odstavka 6. člena ZVKD-1, in je v lasti države, izjemoma odtujiti le, če se s tem izboljšata njegova ohranitev in javna dostopnost ter zagotovi taka uporaba, ki je skladna z družbenim pomenom spomenika in da odločitev o odtujitvi sprejme Vlada Republike Slovenije;
- je varstvo dediščine v javno korist in da pogodbeni stranki ugotavljata, da bo Občina Slovenska Bistrica skladno s predstavljenim programom in Programsko nalogo z januarja 2022 obnovila v last pridobljen del kulturnega spomenika, revitalizirala, prezentirala ter omogočala javno dostopnost in rabo skladno z družbenim pomenom kulturnega spomenika;
- je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep št. ____ z dne ____ 2022 o neodplačnem prenosu nepremičnin, ki so javna kulturna infrastruktura in imajo status kulturnega spomenika državnega pomena;

- je Občinski svet Občine Slovenska Bistrica __. __. 2022 sprejel sklep št. ____, da soglaša s pridobitvijo predmeta te pogodbe;
- je podjetje Dodoma, d. o. o., iz Maribora (pooblaščenec ocenjevalec vrednosti nepremičnin Jožef Murko, dipl. inž. grad.) izdelalo poročilo o oceni vrednosti nepremičnin, ki so predmet te pogodbe z dne __. __. 2022, iz katerega sledi, da je na dan __. __. 2022 znašala tržna vrednost nepremičninskih pravic _____ evrov (KV 463.000,00 evrov);
- se osebni podatki, navedeni v tej pogodbi, obdelujejo za potrebe izvajanja te pogodbe v skladu s členom b/1/6 Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (v nadaljnjem besedilu: Splošna uredba o varstvu podatkov);

2. člen

Namen pogodbe

Namen, zaradi katerega Republika Slovenija sklepa to pogodbo, je zagotavljanje optimalne rabe javne kulturne infrastrukture s statusom kulturnega spomenika Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) skladne z družbenim pomenom spomenika, njegovega razvijanja, boljše ohranitve kulturnega spomenika in večje javne dostopnosti.

Občina Slovenska Bistrica se zaveže, da bo nepremičnine, ki so predmet te pogodbe, uporabljala za izvajanje kulturnih dejavnosti z obveznostjo, da bo nepremičnine obnovila, jih uredila v skladu z varstvenim režimom, tako da se bo povečala javna dostopnost in prezentacija kulturnega spomenika. Če Občina Slovenska Bistrica nepremičnin ne bi več uporabljala za ta namen, se jih obveže vrniti v last in posest Republiki Sloveniji.

V primeru vrnitve nepremičnin v last in posest Republiki Sloveniji, bo ta povrnila neamortizirani del vlaganj, ki so se izvedla od podpisa te pogodbe do vrnitve nepremičnin Republiki Sloveniji.

3. člen

Predmet pogodbe

Predmet pogodbe je neodplačen prenos javne kulturne infrastrukture s statusom kulturnega spomenika Slovenska Bistrica – Grad (EŠD 663) , in sicer:

- nepremičnine parc. št. 641 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 562540),;
- nepremičnine parc. št. 642 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 4566638),
- nepremičnine parc. št. 643 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1738013),
- nepremičnine parc. št. 644/1 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2579097),
- nepremičnine parc. št. 644/2 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2749972),
- nepremičnine parc. št. 644/3 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2073829),
- nepremičnine parc. št. 645 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1402699) in
- nepremičnine parc. št. 646 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2914354), na kateri

stojita stavbi z ID oznako 753-2415 (v naravi stavba-grad na naslovu Grajska ulica 11, Slovenska Bistrica), ki obsega dva dela, in sicer del 3 in del 4, in ID oznako 753-2417 (v naravi pristava gradu), ki obsega dva dela, in sicer del 1 in del 2, vse do celote (1/1).

Republika Slovenija neodplačno prepusti in izroči v last in posest Občini Slovenska Bistrica nepremičnine iz prejšnjega odstavka tega člena, slednja pa jih sprejme in prevzame v last in posest.

4. člen

Občina Slovenska Bistrica se s prevzemom javne kulturne infrastrukture, ki ima status kulturnega spomenika državnega pomena, zaveže, da bo z obnovo in oživitvijo spomenika državnega pomena izboljšala njegovo ohranitev, tako da bo še naprej zagotavljala izvajanje kulturnih dejavnosti in sredstva za investicijsko vzdrževanje s pogodbo prevzetih nepremičnin v skladu s predstavljenim programom, ugotovljenim javnim interesom in Projektno nalogo Obnova in revitalizacija gradu Slovenska Bistrica, februar 2022.

Neuporaba nepremičnin za namen, za katerega jih je Republika Slovenija prenesla v last Občini Slovenska Bistrica, predstavlja razvezni razlog na strani Republike Slovenije.

5. člen

Pogodbeni stranki se dogovorita, da je Občina Slovenska Bistrica dolžna vrniti nepremičnine brez odškodnine, če v 5 letih po podpisu pogodbe ne bi začela z revitalizacijo in obnovo nepremičnin, ki so predmet pogodbe, ali če v 15 letih ne bi zaključila obnove nepremičnin za namen iz 2. in 4. člena te pogodbe.

Občina Slovenska Bistrica se zavezuje, da bo najmanj enkrat letno, do konca koledarskega leta poročala o uporabi nepremičnin v skladu s pogodbeno določenim javnim interesom in o terminskem načrtu obnove.

V primeru, da nepremičnin, ki so predmet te pogodbe ni mogoče več uporabljati v skladu z njihovim namenom, se vrnejo v javno kulturno infrastrukturo Republike Slovenije.

Za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče so potrebni predhodni pisni kulturnovarstveni pogoji in na njihovi podlagi izdano kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

6. člen

Zemljiškoknjižno dovolilo

I)

Republika Slovenija, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, matična številka 5854814000, izrecno in nepogojno dovoljuje, da se v zemljiški knjigi pri nepremičninah:

- parc. št. 641 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 562540),;
- parc. št. 642 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 4566638),
- parc. št. 643 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1738013),
- parc. št. 644/1 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2579097),
- parc. št. 644/2 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2749972),
- parc. št. 644/3 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2073829),
- parc. št. 645 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1402699) in
- parc. št. 646 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2914354), na kateri

stojita stavbi z ID oznako 753-2415 (v naravi stavba-grad na naslovu Grajska ulica 11, Slovenska Bistrica), ki obsega dva dela, in sicer del 3 in del 4, in ID oznako 753-2417 (v naravi pristava gradu), ki obsega dva dela, in sicer del 1 in del 2, vse do celote (1/1)

vknjiži lastninska pravica v korist in na ime:

Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica, matična številka 5884250000, do celote (1/1).

II)

Občina Slovenska Bistrica, Kolodvorska 10, 2310 Slovenska Bistrica, matična številka 5884250000, izrecno in nepogojno dovoljuje, da se v zemljiški knjigi nepremičninah:

- parc. št. 641 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 562540),;
- parc. št. 642 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 4566638),
- parc. št. 643 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1738013),
- parc. št. 644/1 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2579097),
- parc. št. 644/2 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2749972),
- parc. št. 644/3 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2073829),
- parc. št. 645 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 1402699) in
- parc. št. 646 k.o. 753 SLOVENSKA BISTRICA (ID 2914354), na kateri

stojita stavbi z ID oznako 753-2415 (v naravi stavba-grad na naslovu Grajska ulica 11, Slovenska Bistrica), ki obsega dva dela, in sicer del 3 in del 4, in ID oznako 753-2417 (v naravi pristava gradu), ki obsega dva dela, in sicer del 1 in del 2, vse do celote (1/1)

zaznamuje prepoved odtujitve in obremenitve za 30 let v korist imetnika:

Republika Slovenija, Gregorčičeva 20, 1000 Ljubljana, matična št. 5854814000, do celote (1/1).

Prepoved obremenitve ne velja za ustanovitev stvarne služnosti in neprave stvarne služnosti.

7. člen

Pogodbenima strankama je v celoti znano pravno in dejansko stanje nepremičnin in iz tega razloga druga drugi ne jamčita ničesar.

8. člen

Občina Slovenska Bistrica z dnem podpisa pogodbe prevzema nepremičnine, ki so predmet te pogodbe, v posest, prevzame vse stroške v zvezi s pridobljenimi nepremičninami, prav tako z dnem prevzema preide na Občino Slovenska Bistrica nevarnost poškodovanja oziroma uničenja.

Pogodbeni stranki in Zavod za kulturo Slovenska Bistrica bodo dejansko stanje nepremičnin, ki so predmet te pogodbe zapisniško ugotovili na dan podpisa te pogodbe. S podpisom te pogodbe in primopredajnega zapisnika se šteje, da Ministrstvo za kulturo prevzame nepremičnine, ki so predmet te pogodbe iz upravljanja Občine Slovenska Bistrica in Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica in jih hkrati izroči slednjima.

9. člen

Ministrstvo za kulturo in Občina Slovenska Bistrica, kot dosedanja upravljalca nepremičnin, ki so predmet te pogodbe, v obdobju od uveljavitve ZLKSDL do 31.12.2021 s podpisom te pogodbe izrecno soglašata, da iz naslova rednega, tekočega in investicijskega vzdrževanja in upravljanja nepremičnin, ki so predmet te pogodbe, nimata nikakršnih medsebojnih terjatev, niti terjatev do tretjih oseb in se odpovedujeta naknadni uveljavitvi katerihkoli terjatev iz tega naslova.

10. člen

Skrbniki pogodbe so na strani Republike Slovenije, Ministrstva za kulturo, Alenka Črnič, na strani Občine Slovenska Bistrica pa Janja Tkavc Smogavec.

O spremembi kontaktnih podatkov in skrbnika te pogodbe se pogodbene stranke obveščajo z dopisom, sprememba pa začne veljati z dnem prejema dopisa.

11. člen

S to pogodbo se nepremičnine prenašajo neodplačno, zato se davek na promet nepremičnin po tej pogodbi ne plačuje.

Vsi stroški v zvezi s to pogodbo, tako notarski kot stroški zemljiškoknjižnih vpisov in drugi morebitni stroški oziroma javne dajatve, bremenijo Občino Slovenska Bistrica. Pogodbeni stranki sta sporazumni, da bo občina predložila pogodbo pristojnemu finančnemu uradu.

12. člen

Predlog za izvedbo vpisov v zemljiško knjigo na podlagi te pogodbe je upravičena podati katerakoli pogodbeni stranka, dogovorita pa se, da to stori Občina Slovenska Bistrica.

13. člen

Ta pogodba je nična, če bi se ugotovilo, da je pri izvedbi postopka, na podlagi katerega je podpisana, ali pri izvajanju te pogodbe, kdorkoli v imenu ali na račun druge stranke obljubil predstavniku ali posredniku strank ali drugega organa ali organizacije iz javnega sektorja, ponudil ali dal kakšno nedovoljeno korist: za pridobitev tega posla, ali za sklenitev tega posla pod ugodnejšimi pogoji, ali za opustitev dolžnega nadzora nad izvajanjem obveznosti, ali za drugo ravnanje ali opustitev, s katerim bi

bila povzročena škoda organu ali organizaciji iz javnega sektorja, ali bi bila omogočena pridobitev nedovoljene koristi predstavniku organa, posredniku organa ali organizacije iz javnega sektorja, drugi stranki ali njenemu predstavniku, zastopniku ali posredniku.

Pogodbeni stranki bosta ob ugotovitvi morebitnega obstoja dejanskega stanja iz prvega odstavka tega člena, ali obvestila Komisije za preprečevanje korupcije, ali drugih organov glede njegovega domnevnega nastanka, začeli z ugotavljanjem pogojev ničnosti te pogodbe oziroma z drugimi ukrepi, v skladu s predpisi Republike Slovenije.

14. člen

Pogodbeni stranki bosta spore reševali sporazumno, sicer pa pred stvarno in krajevno pristojnim sodiščem. Pogodba začne veljati z dnem podpisa obeh pogodbenih strank.

15. člen

Vse spremembe in dopolnitve te pogodbe se dogovorijo v obliki pisnih dodatkov k tej pogodbi, razen spremembe skrbnikov, ki se opravi z notifikacijo spremembe drugi stranki.

16. člen

Pogodba je sestavljena v 6 (šestih) enakih izvodih, od katerih prejme prva pogodbeni stranka 3 (tri) izvode, druga pogodbeni stranka 1 (en) izvod, 1 (en) izvod je namenjen potrebam finančnega organa, 1 (en) overjeni izvod pa bo predložen zemljiški knjigi.

Številka:

Številka:

Datum:

Datum:

Ministrstvo za kulturo

dr. Vasko SIMONITI

Občina Slovenska Bistrica

dr. Ivan Žagar

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

Kolodvorska ulica 10

2310 Slovenska Bistrica

Tel. 02/843 28 00

Uradni spletni naslov: <http://www.slovenska-bistrica.si>

Uradni e-naslov: obcina@slov-bistrica.si

PROJEKTNA NALOGA:

OBNOVA IN REVITALIZACIJA GRADU SLOVENSKA BISTRICA

IZDELANO: Februar 2022

Investitor in nosilec projekta

Naziv	OBČINA SLOVENSKA BISTRICA
Naslov	Kolodvorska ulica 10, 2310 Slovenska Bistrica
Odgovorna oseba	Dr. Ivan Žagar, župan
Žig in podpis	Žig Podpis

Kazalo vsebine

1 UVODNI DEL	4
1.1 Izhodišča in utemeljitev projekta	4
1.2 Aktivnosti, potrebne za izboljšanje ohranitve in javne dostopnosti Gradu Slovenska Bistrica	4
1.3 Opredelitev javnega interesa	5
2 NAMEN IN CILJI PROJEKTA.....	7
2.1 Namen projekta	7
2.2 Cilji projekta	7
3 TEMELJNA NAČELA PROJEKTA.....	8
4 OPIS SEDANJEGA STANJA	9
4.1 Zgodovina Gradu Slovenska Bistrica.....	9
4.2 Podrobnejši opis prostorov gradu in obstoječih dejavnosti	10
4.3 Osrednje razvojne faze obnove gradu ter grajske Pristave	18
5 PEST in SWOT analiza	36
6 VIZIJA.....	37
7 STRATEŠKE USMERITVE	38
8 PROGRAMSKA ZASNOVA.....	39
9 MODEL ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA GRADU	55
10 ČASOVNI NAČRT IZVEDBE PROJEKTA.....	56
11 OKVIRNA FINANČNA KONSTRUKCIJA IN EKONOMIKA PROJEKTA.....	57
11.1 Okvirna vrednost potrebnih vlaganj.....	57
11.2 Predvideni viri financiranja	57
11.3 Ekonomika projekta	58
11.3.1 Projekcija prihodkov in stroškov upravljanja	58
11.3.2 Ekonomska upravičenost projekta	59
12 ZAKLJUČEK.....	60

1 UVODNI DEL

1.1 Izhodišča in utemeljitev projekta

Grad Slovenska Bistrica predstavlja osrednji kulturni spomenik državnega pomena, kjer ima sedež občinski javni zavod Zavod za kulturo Slovenska Bistrica. Ta predstavlja osrednjo kulturno institucijo v občini Slovenska Bistrica in ima zelo pomembno vlogo v regiji. V Gradu Slovenska Bistrica izvaja muzejsko in razstavno dejavnost – galerijsko dejavnost, prireditveno dejavnost na različnih lokacijah gradu, kulturno – turistično dejavnost, izobraževalno dejavnost (umetnostnozgodovinsko, zgodovinsko, etnološko) in založniško dejavnost, vse z namenom spodbujanja ustvarjalne energije lokalnih prebivalcev.

Kulturna dediščina in naravne vrednote so v evropskem, državnem in regijskem prostoru prepoznane kot pomembni spodbujevalci trajnostnega razvoja. Občina Slovenska Bistrica zato skupaj z Zavodom za kulturo ves čas upravlja z Gradom Slovenska Bistrica, ga obnavlja, vzdržuje in mu daje vsebino, tako, da grad v polni meri služi svojemu namenu.

Zemljiškoknjižna lastnica gradu in grajske pristave, ki predstavlja sestavni del grajskega kompleksa, je Republika Slovenija, neposredno posest na teh objektih pa izvajata Občina Slovenska Bistrica oziroma Zavod za kulturo Slovenska Bistrica. Občina Slovenska Bistrica. Po koncu druge svetovne vojne je bil grad nacionaliziran, grajska oprema pa odtujena. Prostore je najprej uporabljala vojska za takratne potrebe, po selitvi vojske iz gradu pa je ta postal stanovanjski objekt in »žalostno« propadal vse do leta 1985, ko je Občina Slovenska Bistrica pričela z njegovo obnovo in celostno revitalizacijo. Obnova je potekala neprekinjeno od leta 1985. Občina Slovenska Bistrica je v tem času za obnovo in vzdrževanje gradu ter njegovo upravljanje namenila skupno 12 milijonov lastnih sredstev in tako preprečila njegovo propadanje. Z vlaganji vse od leta 1985 naprej je Občina Slovenska Bistrica ohranila ta izjemen kulturni spomenik in ga do danes skoraj v celoti obnovila.

1.2 Aktivnosti, potrebne za izboljšanje ohranitve in javne dostopnosti Gradu Slovenska Bistrica

V večletnem obravnavanju kulturnega spomenika je bilo izdelanih več programskih izhodišč, podrobnih smernic in izhodišč za posamezne posege, ki so se izvajali na grajskih poslopih. Zaradi več let potekajoče prenove je grad v sorazmerno dobrem stanju.

V nadaljevanju kompleksne prenove bi bilo potrebno v prvi vrsti sanirati dotrajano strešno kritino in popraviti strešno konstrukcijo na vseh strešinah. Popuščanje strešne kritine ogroža spomenik državnega pomena in bogato kulturno dediščino znotraj njega. Zaradi zamakanja strehe so ogrožene freske znotraj Viteške dvorane, ki predstavlja osrednji in glavni prostor v Gradu. Zaradi zamakanja strehe se uničuje bogata kulturna dediščina v gradu, zato je

čimprejšnja sanacija strehe nujna za preprečitev nadaljnje škode ter ohranitev dejavnosti in vloge, ki jo ima Grad Slovenska Bistrica v lokalnem okolju.

Za celovito dokončanje zunanjščine gradu je potrebno zaključiti začeto sanacijo zunanjih fasad (manjka še vzhodna fasada) in restavrirati kamnite okenske okvirje na vseh fasadah.

Sestavni del grajskega kompleksa predstavlja tudi grajska pristava, ki pa ni bila obnovljena v takšni meri, kot sam grad. Grajska pristava je veliko baročno poslopje, ki zapira grajski kompleks na jugu in zahodu in je v dokaj slabem stanju. V letih 2001 in 2002 je bilo v celoti obnovljeno ostrežje in nameščena nova strešna kritina. Sicer je poslopje v slabem stanju, predvsem so ogrožene stropne konstrukcije nad prvim nadstropjem, ki jih bo potrebno zamenjati. Potrebna je statična sanacija stavbe, obnova oz. zamenjava stavbnega pohištva, obnova fasad in restavriranje kamnitih elementov.

V prihodnosti bo tudi potrebno sanirati mostovž, ki vodi čez grajski jarek do glavnega portala, ker pa se ga je v preteklih letih redno vzdrževalo in odpravljalo pomanjkljivosti s sprotnimi manjšimi obnovami, njegova kompletna sanacija za zdaj še ni nujno potrebna,

1.3 Opredelitev javnega interesa

V Gradu Slovenska Bistrica ima sedež javni zavod Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, ki je bil ustanovljen leta 1996 z namenom širjenja kulturne klime v lokalnem okolju občine Slovenska Bistrica na področjih vzdrževanja, obnove in revitalizacije arhitekturne, krajinske, umetnostno-zgodovinske, tehniške ter etnološke dediščine. Poleg tega se ukvarja še z izdajateljstvom, s prireditveno, galerijsko in razstavno dejavnostjo.

Občina Slovenska Bistrica si prizadeva za izvrševanje polne lastninske pravice nad grajskim kompleksom, za kar je potrebno skleniti pogodbo o neodplačnem prenosu lastninske pravice Gradu Slovenska Bistrica na Občino Slovenska Bistrica. S prenosom gradu v njeno last bo imela Občina Slovenska Bistrica kot lastnica kandidirati tudi na razpisih za pridobitev nepovratnih sredstev za obnovo kulturne dediščine ter tako pospešiti izvedbo obnovitvenih del. Vsebinsko želi Občina Slovenska Bistrica skupaj z Zavodom za kulturo razširiti in nadgraditi obstoječe vsebine, s ciljem povečanja dostopnosti storitev zavoda in ustvarjanja celostne kulturne klime v okolju. S tem bo ustvarila pogoje za:

- ustvarjanje formalnih in finančnih pogojev za razvoj kulturnega centra v okviru gradu;
- doseganje prepoznavnosti v domačem in tujem kulturnem okolju;
- razvoj lastne kulturne blagovne znamke s podporo in pomočjo širše skupnosti;
- izgradnjo mreže pestre prireditvene dejavnosti v občini;
- širšo promocijo kulturne ustvarjalnosti;
- redno in sprotno oskrbovanje in vzdrževanje gradu,
- registracijo muzejskih zbirk v gradu in pridobitev ECOM-ovega muzejskega kodeksa;
- razvoj gradu kor osrednjega umetnostnega, razstaviščnega, prireditvenega in protokolarnega objekta v mestu in občini Slovenska Bistrica;

- razvoj galerije v gradu kot kulturno prepoznavnega, eminentnega in odličnega kulturnega prostora;
- uvrstitev muzejskih zbirk v gradu v razvid nacionalnih muzejev;
- digitalizacijo muzejske dokumentacije;
- povezovanje z drugimi muzeji in galerijami.

Občina Slovenska Bistrica bo v primeru prenosa Gradu Slovenska Bistrica v svojo last tudi v celoti pokrivala redne vzdrževalne stroške, ki so zaradi velikosti notranjih površin preko 6.000 m² precej visoki.

2 NAMEN IN CILJI PROJEKTA

2.1 Namen projekta

Glavni namen projekta je priprava temeljnega dokumenta, ki bo opredelil vrsto potrebnih investicijskih vlaganj in aktivnosti, ki so potrebne za ohranitev gradu kot kulturnega spomenika državnega pomena, za ohranjanje in razvoj obstoječih dejavnosti ter doseganje razvojnih ciljev na področju kulturne dejavnosti v občini Slovenska Bistrica. Z izvedbo opredeljenih aktivnosti se bo:

- preprečilo nadaljnje propadanje kulturnega spomenika državnega pomena;
- oplemenitilo že vložena sredstva, ki jih je Občina Slovenska Bistrica namenila za obnovo v preteklih letih;
- trajno ohranilo kulturne, arheološke, arhitekturne, krajinske in zgodovinske vrednote kot javno dobro;
- omogočilo ohranjanje in razvoj obstoječih programov in dejavnosti, ki jih izvaja Zavod za kulturo Slovenska Bistrica;
- povečalo izkoriščenost gradu kot razvojne priložnosti in spodbujevalca trajnostnega razvoja;
- povečalo dostopnost kulturnega spomenika širši javnosti in okrepilo kulturno klimo v okolju.

2.2 Cilji projekta

Glavni cilji projekta so:

- opredeliti vlaganja in aktivnosti, ki so potrebna za celovito obnovo objekta in nadgradnjo vsebin ter njihovih nosilcev;
- oblikovati vsebine in dejavnosti na način, ki bodo omogočale trajnostni razvoj območja;
- vzpostaviti optimalen model organiziranosti in upravljanja Gradu Slovenska Bistrica;
- zagotoviti optimalno časovno in finančno načrtovanje razvojnih aktivnosti.

3 TEMELJNA NAČELA PROJEKTA

Pri pripravi projekta so upoštevana naslednja temeljna načela:

1. Upoštevanje vseh relevantnih pravnih in strokovnih podlag:
 - Odlok o razglasitvi Gradu in parka v Slovenski Bistrici za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 16/08 – ZVKD-1 in 50/08);
 - Zakon o varstvu kulturne dediščine – ZVKD-1 (Uradni list RS, št. 16/08 z dne 15. 2. 2008).
2. Ohranjanje kulturno-zgodovinske in naravne dediščine kot javnega dobrega.
3. Zagotavljanje ustreznega števila kompetentnih kadrov in finančnih sredstev za učinkovito delovanje gradu po izvedbi obnovitvenih del (obnova strehe in stavbnega pohištva z žlebovi na grajski pristavi).
4. Kakovost pri načrtovanju in realizaciji vsebin.
5. Razširjena programska zasnova vsebin in dejavnosti, ki se bodo izvajale v gradu in njegovi okolici, mora:
 - temeljiti na kulturno – zgodovinski dediščini in naravnih znamenitostih kraja;
 - biti oblikovana celovito in v sozvočju s stroko in prebivalci, s ciljem široke dostopnosti ponudbe;
 - upoštevati tržni potencial gradu in okolja.
6. Upoštevanje najsodobnejših metod projektne managementa pri vodenju projekta.
7. Zagotovljen mora biti stalen nadzor nad izvajanjem aktivnosti projekta, njihova analiza in dopolnjevanje.
8. Model organiziranosti in upravljanja gradu mora zagotavljati dolgoročno uspešno delovanje kulturnega spomenika, skladno z njegovim družbenim pomenom.
9. Dinamika investiranja in razvoja programskih vsebin mora biti prilagojena zmožnostim financiranja s strani nosilcev.

4 OPIS SEDANJEGA STANJA

4.1 Zgodovina Gradu Slovenska Bistrica

Grad, prvotno dvor, se je leta 1227 pojavil kot sedež županije Pohorje, nato urada Bistrica in deželnega sodišča. Leta 1313 je bil prvič omenjen kot Burg – grad, ki pa je 1384 pogorel. Njegov naslednik je doživel več obleganj (madžarsko obleganje, Baumkirchnerjevo zasedbo, turške plenitve). Med mnogimi upravljalci so bili tudi grofje Celjski. Leta 1587 je prešel iz deželnoknežje v privatno last.

Prvi zasebni lastnik gradu je postala družina Vetter (kasneje pridobijo plemiški naziv von der Lilie). Med leti 1590 in 1623 ter 1651 je družina pristopila k izgradnji in obnovi gradu, po kateri je dosegel približno sedanjo obliko in velikost. Grajsko jedro je tako dobilo rahlo trapezasto zasnovo z notranjim dvoriščem in s štirimi stolpi, od tega s tremi oglatimi in enim okroglim stolpom na vogalih ter z dvoetažnim toskanskim stebriščnim hodnikom vzdolž južnega poslopja. Drugi lastniki gradu so bili še pred letom 1681 grofje Wildenstein. Ti plemiči so si ob gradu na novo uredili tudi park (200 m dolg »znameniti« gabrov drevored) po sočasni modi geometrijsko urejenih parkovnih kompozicij francoskega vzora, kjer se volji načrtovalca podreja narava, tekoča voda in kiparski okras.

Zadnji in najpomembnejši lastniki gradu so bili grofje Attems. Ignac Marija Attems je leta 1717 kupil bistriški grad od Janeza Jožefa Wildensteina in ga do leta 1721 ponovno preuredil. Na strehi sta bili zgrajeni trikotni urni čeli, preurejena sta bila oba portala. Med modernizacijo gradu so dvigni most zamenjali s trdnim zidanim na dveh lokih, polje portala (blenda) pa je zapolnila mogočna školjka. Hkrati s pilasterskim okrasjem vse zunanjščine so nastali kamniti okenski okviri. Zahodnemu krilu je bilo prizidano reprezentančno stopnišče, v vzhodnem krilu pa je z združitvijo dveh nadstropij nastala viteška dvorana. Preurejena ali na novo je bila locirana tudi grajska kapela. Na južni strani je bilo zgrajeno še upravno poslopje. Leta 1721 so bila dela sklenjena s poslikavo kapele, stopnišča in viteške dvorane.

Po koncu druge svetovne vojne je bil grad nacionaliziran, grajska oprema pa odtujena. Prostore je najprej uporabljala vojska za takratne potrebe. Po selitvi vojske iz gradu je ta postal stanovanjski objekt in »žalostno« propadal vse do leta 1985, ko se je pričelo z njegovo obnovo in celostno revitalizacijo. Obnova je potekala neprekinjeno od leta 1985. V tem obdobju se je Grad Slovenska Bistrica, predvsem s sredstvi lokalne skupnosti in manjšim prispevkom države, skoraj v celoti obnovil.

4.2 Podrobnejši opis prostorov gradu in obstoječih dejavnosti¹

Grad stoji na severozahodni strani srednjeveškega dela mesta. Postavili so ga na temeljih stavbe, ki je stala ob enem od obrambnih stolpov in počasi dobival podobo renesančnega dvorca. V 17. stoletju so ga gradbeno preuredili. Grajsko poslopje ima trapezast tloris s po enim stolpičem v vsakem vogalu in arkadnim notranjim dvoriščem. Celotno stavbo varuje izsušen zunanji vodni jarek. Ob gradu je zapuščen park redkih dreves in gabrov drevored. Zadnji lastniki - Attemsji, so po letu 1717 notranjost gradu predelali: grad so opremili s poslikanim stopniščem, Marijino kapelo in razkošno viteško dvorano.

Danes je Grad Slovenska Bistrica osrednji kulturni in prireditveni center mesta in občine. Na ogled so številne stalne razstave, galerija in viteška dvorana s freskami Stalne razstave: rimska cesta Celeia – Petovio, razstava Ančnikovo gradišče, Arkova etnološka zbirka, zbirka vin bistrških pridelovalcev, zbirka molitvenikov, zbirka petrolejk, soba praporov, zbirka lutk v značilnih nošah sveta, Pajtlerjeva zbirka fosilov in mineralov, zbirka mineralov občin Slov. Bistrica in Oplotnica, kamnine Pohorja, Ingoličeva spominska soba, Tomažičeva spominska soba ter Grajska dimnica s staro grajska uro. Tu so tudi likovni saloni, poročna dvorana galerija Grad in viteška dvorana, v kateri potekajo različne kulturne prireditve.

SLIKA 1: ORTOFOTO POSNETEK GRADU IN GRAJSKE PRISTAVE

¹ Povzeto po: Gabrijan, B.: Ocena vrednosti vlaganj v grad Slovenska Bistrica ter grajsko Pristavo, Slovenska Bistrica, 2012.

SLIKA 2: GRAD SLOVENSKA BISTRICA - PODATKI GURS

Katastrska občina 753 številka stavbe 2415	
Podrobni podatki o stavbi	
NASLOV STAVBE	Slovenska Bistrica, Grajska ulica 11
NETO TLORISNA POVRŠINA STAVBE (M2)	3009,70
POVRŠINA ZEMLJIŠČA POD STAVBO (M2)	1620,00
DEJANSKA RABA STAVBE	NESTANOVANJSKA
ŠTEVILO ETAŽ	3
ŠTEVILKA PRITLIČNE ETAŽE	1
VIŠINA STAVBE (M)	23,15
LETO ZGRADITVE	1227
LETO OBNOVE STREHE	1993
LETO OBNOVE FASADE	2001
MATERIAL NOSILNE KONSTRUKCIJE	5 - kombinacija različnih materialov
DVIGALO	Ne
VRSTA OGREVANJA	2 - centralno ogrevanje
PRIKLJUČEK NA VODOVODNO OMREŽJE	Da
PRIKLJUČEK NA ELEKTRIČNO OMREŽJE	Da
PRIKLJUČEK NA TELEFONSKO OMREŽJE	-
PRIKLJUČEK NA KANALIZACIJSKO OMREŽJE	Ne
PRIKLJUČEK NA OMREŽJE PLINOVODA	-
PRIKLJUČEK NA OMREŽJE ZA KABELSKO TV	Da
RAČUNALNIŠKA MREŽA	-
VRSTA (TIP) STAVBE	1 - samostoječa stavba
NAČIN TEMELJENJA	-
PRIKLJUČEK NA TEHNOLOŠKI PLIN	-
PRIKLJUČEK NA INDUSTRIJSKI TOK	-
PRIKLJUČEK NA KOMPRIMIRAN ZRAK	-
ČISTILNA NAPRAVA	-

TABELA 1: NETO TLORISNA POVRŠINA – IZMERE

	Grad Slovenska Bistrica	Neto tlorisna površina (m²)
1.0	PRITLIČJE	823,46
1.1	Kuhinja	40,69
1.2	Hodnik	14,90
1.3	Trgovina s spominki	55,25
1.4	Sprejemna pisarna	38,52
1.5	WC ženski	18,04
1.6	WC ženski	9,46
1.7	WC za zaposlene	14,35
1.8	Prostori tenis kluba	8,22
1.9	Prostori tenis kluba	40,02
1.10	Zbirka kamnin	42,08
1.11	Stara zbirka vin	27,01
1.12	Garderoba	17,10
1.13	Podhod	0,00
1.14	Prostori ZKD ter JSKD	24,89
1.15	Prostori ZKD ter JSKD	37,25
1.16	Delavnica	63,09
1.17	Kapela	52,70
1.18	Stopnišče	14,58
1.19	Vodnjak	26,30
1.20	WC moški	12,42
1.21	Globoka klet	60,18
1.22	Etnološka zbirka	47,40
1.23	Razstava vin	59,94
1.24	Skladišče	5,17
1.25	Razstavišče	36,24

1.26	Stara grajska ura	22,12
1.27	Klet Šuc	35,54
2.0	NADSTROPJE I.	1.069,72
2.1	SV stolp	17,92
2.2	Grajski salon 1	73,55
2.3	Viteška dvorana	133,87
2.4	Prostor pred viteško dvorano	55,27
2.5	Poročna dvorana	47,15
2.6	Predporočna dvorana	54,56
2.7	Galerija Grad 1	28,55
2.8	Galerija Grad 2	44,49
2.9	Galerija Grad 3	35,28
2.10	Galerija Grad 4	41,54
2.11	Galerija Grad 5	47,20
2.12	Fundus pri galeriji	18,19
2.13	Arkadno stebrišče pred galerijo	62,50
2.14	Hodnik	20,12
2.15	Stara učilnica	50,58
2.16	Veliko stopnišče	62,51
2.17	Tomažičeva spominska soba	7,94
2.18	Hodnik pred Tomažičevo spominsko sobo	9,69
2.19	Fundus pri lutkah	7,24
2.20	Zbirka lutk 1	47,20
2.21	Zbirka lutk 2	34,46
2.22	Zbirka molitvenikov	32,02
2.23	Soba praporov in društva znancev	21,89
2.24	Grajski salon 2	77,55
2.25	Hodnik pred lutkami	38,45
3.0	NADSTROPJE II.	1.016,68
3.1	Arhiv	17,87
3.2	Prostor za plinsko peč	21,42
3.3	Kustus	16,35
3.4	Računovodstvo	19,42
3.5	Hodnik	10,62
3.6	Luči in ozvočenje	29,12
3.7	Prostor pred okroglim stolpom	21,34
3.8	Hodnik pred stolpom	10,24
3.9	Zbirka petrolejk	43,90
3.10	Razstava Ančnikovo gradišče	45,80
3.11	Janžekovičeva soba 1	35,30
3.12	Janžekovičeva soba 1	50,16
3.13	Ingoličeva soba	29,13
3.14	Hodnik pred minerali	9,79
3.15	Zbirka mineralov	49,43
3.16	Zbirka fosilov	57,43
3.17	Skladišče zbirke mineralov	21,81
3.18	Hodnik - razstava fotografij	67,05
3.19	Razstava vinska cesta	58,91
3.20	Fundus pri razstavi vinske ceste	5,17
3.21	Hodnik pred vinsko cesto	66,68
3.22	Stopnišče	38,54
3.23	Projekcijska dvorana	61,57

3.24	Prostor pred projekcijsko dvorano	25,70
3.25	Hodnik	8,36
3.26	WC zaposleni	11,48
3.27	Pisarna direktorja	29,16
3.28	Tajništvo	28,86
3.29	Pisarn	28,45
3.30	Knjižnica	30,30
3.31	Arhiv	10,10
3.32	Hodnik pred upravo	57,22
	Skupaj (NTP):	2.909,86

SLIKA 3: GRAJSKA PRISTAVA - PODATKI GURS

Katastrska občina 753 številka stavbe 2417	
Podrobni podatki o stavbi	
NASLOV STAVBE	Slovenska Bistrica, Ozka ulica 6 Slovenska Bistrica, Grajska ulica 13
NETO TLORISNA POVRŠINA STAVBE (M2)	1623,70
POVRŠINA ZEMLJIŠČA POD STAVBO (M2)	886,00
DEJANSKA RABA STAVBE	NESTANOVANJSKA
ŠTEVILO ETAŽ	3
ŠTEVILKA PRITLIČNE ETAŽE	1
VIŠINA STAVBE (M)	16,88
LETO ZGRADITVE	1650
LETO OBNOVE STREHE	2004
LETO OBNOVE FASADE	-
MATERIAL NOSILNE KONSTRUKCIJE	1 - opeka
DVIGALO	Ne
VRSTA OGREVANJA	4 - ni ogrevanja
PRIKLJUČEK NA VODOVODNO OMREŽJE	Da
PRIKLJUČEK NA ELEKTRIČNO OMREŽJE	Da
PRIKLJUČEK NA TELEFONSKO OMREŽJE	-
PRIKLJUČEK NA KANALIZACIJSKO OMREŽJE	Da
PRIKLJUČEK NA OMREŽJE PLINOVODA	Ne
PRIKLJUČEK NA OMREŽJE ZA KABELSKO TV	Ne
RAČUNALNIŠKA MREŽA	-
VRSTA (TIP) STAVBE	1 - samostojna stavba
NAČIN TEMELJENJA	1 - pasovni, točkovni temelji
PRIKLJUČEK NA TEHNOLOŠKI PLIN	Ne
PRIKLJUČEK NA INDUSTRIJSKI TOK	Ne
PRIKLJUČEK NA KOMPRIMIRAN ZRAK	Ne
ČISTILNA NAPRAVA	Ne

TABELA 2: NETO TLORISNA POVRŠINA – PODATKI GURS

	Grajska Pristava	Neto tlorisna površina (m²)
1.0	Pritličje	
2.0	1. nadstropje	
3.0	2. nadstropje	
	Skupaj (NTP):	1.623,70

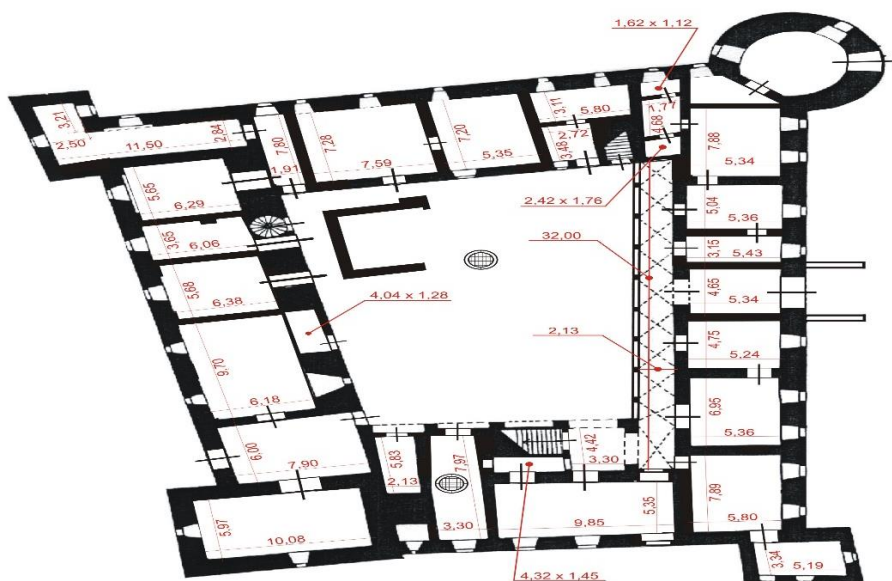
Grad se v zadnjem času vse bolj razvija tudi v bistriški kulturni center in v Razstavni prostor grad Slovenska Bistrica. Veliki del zbirk, ki so tukaj na ogled se nanaša predvsem na področje, ki nas obdaja oziroma na ozemlje med Pohorjem in Halozami, kamor je umeščena tudi občina Slovenska Bistrica. Poleg stalnih razstav pa se v gradu skozi vse leto vrstijo najrazličnejše kulturne prireditve. Posebej je treba omeniti Starobistriške večere kulture, ki v mesecu juniju in juliju pričarajo enkratno vzdušje na notranjem grajskem dvorišču in Praznično grajsko

Mesto, ko se v začetku decembra na zunanjem grajskem dvorišču ob bogati ponudbi s stojnic lahko zabavajo tako odrasli, kot tudi otroci.

SLIKA 4: GRAD SLOVENSKA BISTRICA

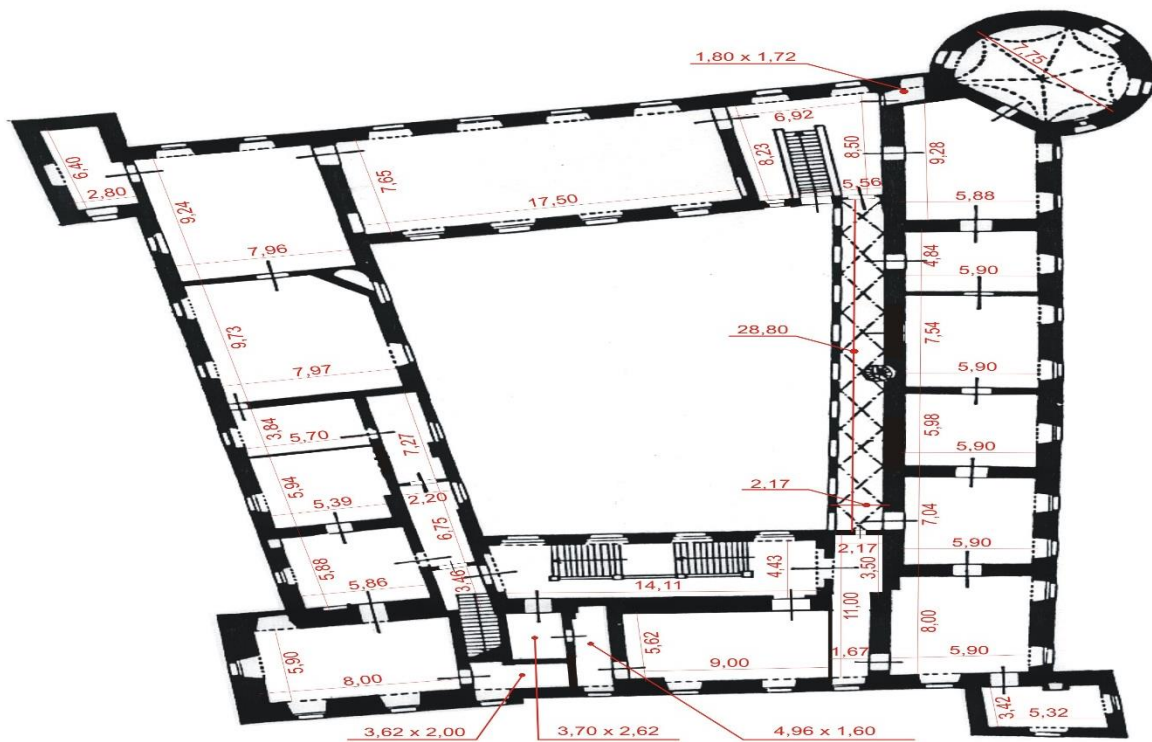
SLIKA 5: TLOORIS PRITLIČJA

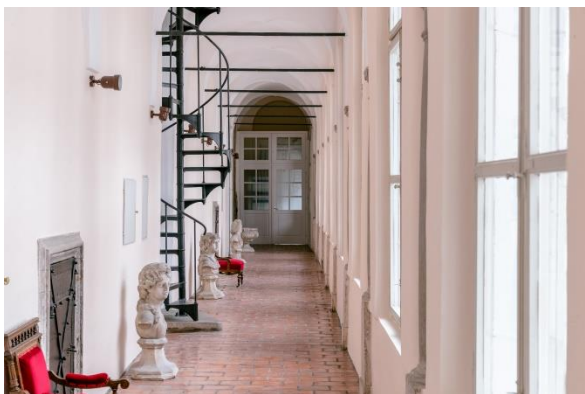
SLIKA 6: NOTRANJOST GRADU - PRITLIČJE

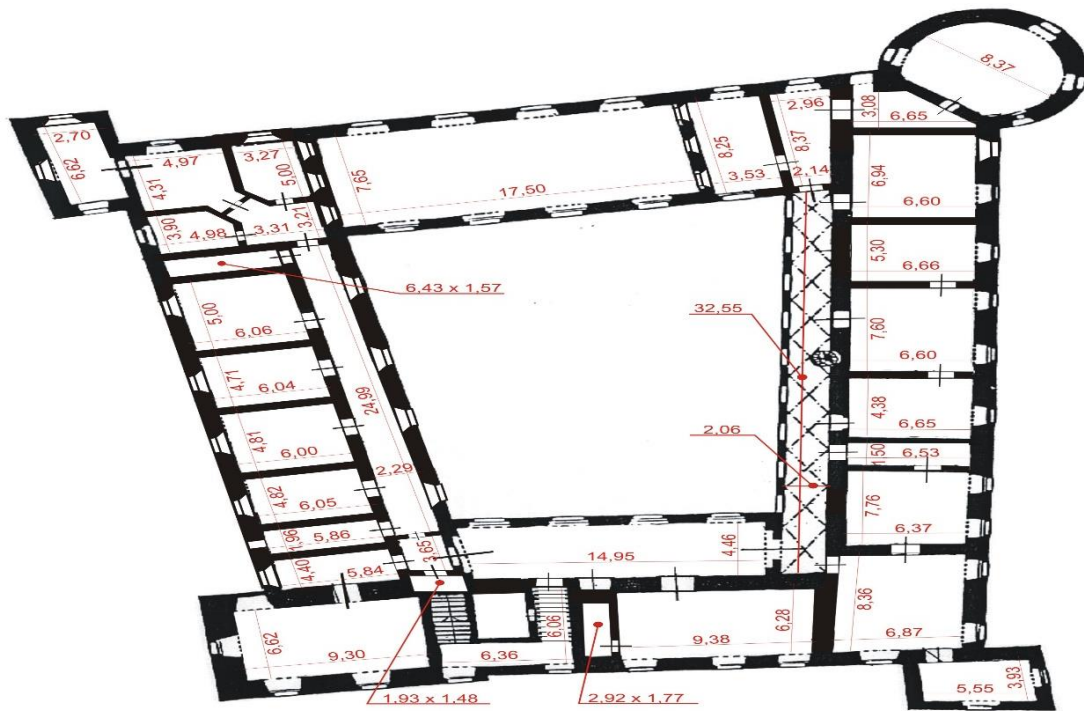
SLIKA 7: TLORIS 1. NADSTROPJE

SLIKA 8: NOTRANJOST GRADU – 1. NADSTROPJE

SLIKA 9: TLOVIS 2. NADSTROPJE

SLIKA 10: NOTRANJOST GRADU – 2. NADSTROPJE

SLIKA 11: GRAJSKA PRISTAVA

4.3 Osrednje razvojne faze obnove gradu ter grajske Pristave²

Evidentirane osnovne faze obnove gradu se nanašajo za čas od leta 1960, ko se je k evidenci pristopilo sistematično. Intenziteta del se je povečala po letu 1985, ko se je sistematično pričelo z njegovo obnovo in celostno revitalizacijo, pri čemer je bila glavni nosilec vlaganj Občina Slovenska Bistrica.

Od leta 1960 do 1970

- restavratorska dela v likovnih salonih,
- restavratorsko-konservatorska dela v viteški dvorani,
- obnovitvena dela v današnji predporočni in poročni dvorani.

² Povzeto po: Gabrijan, B.: Ocena vrednosti vlaganj v grad Slovenska Bistrica ter grajsko Pristavo, Slovenska Bistrica, 2012.

Od leta 1985 do leta 1986

- obnova prostorov današnje galerije Grad, južni grajski trakt v 1. nadstropju.

Od leta 1986 do 1987

- obnova teh prostorov SZ grajskega trakta v 1. nadstropju (današnja zbirka lutk).

Leto 1988

- obnova prostorov nekdanje pisarne ZKO, restavratorske delavnice in skladišča etnološke zbirke (današnji kavni salon),
- obnova stropa pred viteško dvorano,
- rušitev dimnikov na podstrehi,
- obnova krompirjeve kleti, prehoda na terase in izvedba sanitarij na SZ delu pritličja,
- obnova pritličnih prostorov V trakta (današnja Arklova soba),
- obnova J trakta v pritličju (današnja sprejemnica ter zbirka kamnin),
- delna obnova J trakta v 2. nadstropju,
- nadaljevanje obnova J trakta v 2. nadstropju,
- obnova J trakta v pritličju (današnja ZKD in tehnična delavnica),
- obnova prostora današnje lučne sobe, predprostora okroglega stolpa in okroglega stolpa v 2. nadstropju,
- obnova prostorov glasbene šole v S traktu 2. nadstropja,
- obnova prostora današnje zbirke molitvenikov v S traktu 2. nadstropja,
- obnova grajske pralnice (današnje malo razstavišče),

Od leta 1989 do 1990

- ureditev grajskih teras,
- pozidava grajskih obzidij nad vodnim jarkom,
- sanacija dvoriščnega vodnjaka.

SLIKA 12: SLIKOVNI MATERIAL I – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Od leta 1991 do 1992

- obnova grajske kapele,
- obnova prostorov za Arkovo zbirko ter prostora nad viteško dvorano,
- obnova pročelij na notranjem grajskem dvorišču,
- obnova stavbnega pohištva (pritlična okna in velika okna 1. nadstropja),
- arheološke raziskave in tlakovanje notranjega dvorišča.

SLIKA 13: SLIKOVNI MATERIAL II – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Od leta 1992 do 1993

- obnova vseh ostrešij,
- obnova grajskega vodnjaka,
- arheološka izkopavanja, najdeni temelji obrambnega stolpa,
- ureditev notranjega grajskega dvorišča,
- ureditev zunanjega grajskega dvorišča,
- izdelava kovanih vrat na vseh vhodih v osrednje dvorišče.

SLIKA 14: SLIKOVNI MATERIAL III – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

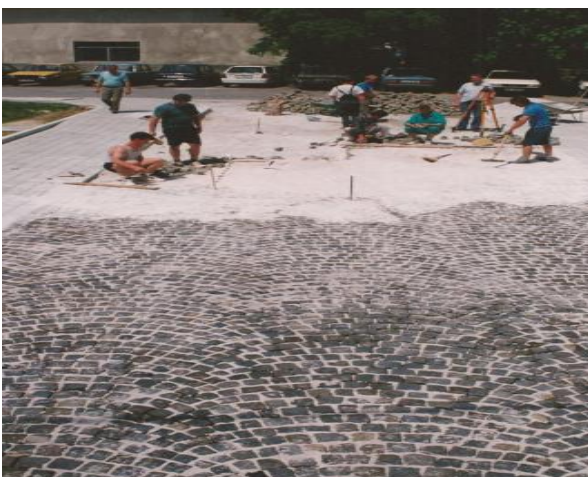

Od leta 1994 do 1995

- celostna ureditev predgradja, odvodnjavanje, tlakovanje,...

SLIKA 15: SLIKOVNI MATERIAL IV – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 1997

- interventna obnova stropa nad osrednjim grajskim stopniščem.

Leto 1999

- ureditev prostorov galerije Grad,
- obnova kamnitega reprezentančnega stopnišča,
- obnova prostorov v 2. nadstropju,
- obnova obzidja na zunanjem dvorišču,
- zamenjava odra.

SLIKA 15: SLIKOVNI MATERIAL V – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 2000

- izvedba etažne plinske centralne v upravnih prostorih,
- obnova fasade zahodnega ter severnega pročelje,
- izvedba ozepljitev ter strelovodov,
- obnova grajskega obzidja v Ozki ulici,
- ureditev novega elektro priključka.

SLIKA 17: SLIKOVNI MATERIAL VI – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 2001

- obnova fasade južnega pročelja s kamnitim okrasjem,
- obnova grajske dimnice,
- montaža nove grajske ure,
- obnova ter preureditev male dvorane,
- urejanje zelenice v grajskem jarku,
- rušenje lesenih objektov na dvorišču Pristave,
- prekrivanje objekta Pristave.

SLIKA 16: SLIKOVNI MATERIAL VII – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

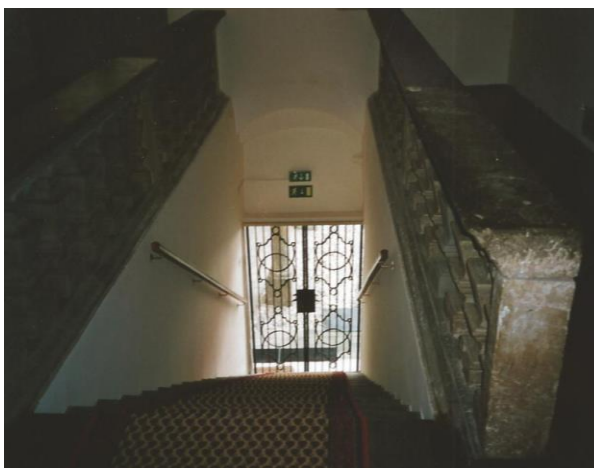

Leto 2002

- dokončanje fasade južnega pročelja,
- obnova kleti Šuc,
- izdelava in montaža novih kovinskih vrat na malem stopnišču.

SLIKA 19: SLIKOVNI MATERIAL IX – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 2003

- montaža etažne plinske centralne kurjave v viteški dvorani in salonu,
- ureditev kavnega salona,
- ureditev ozvočenja ter razsvetljave,
- izvedba drenaže za grajsko kapelo.

SLIKA 20: SLIKOVNI MATERIAL X – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 2004

- ureditev projekcijske dvorane.

Leto 2005

- obnova parketa v predporočni dvorani.

Leto 2006

- pleskanje fasade in obnova stavbnega pohištva notranjega dvorišča,
- obnova parketa v poročni dvorani,

- montaža etažne centralne instalacije (sprejemnica, vinska klet, sprejemna pisarna).

SLIKA 21: SLIKOVNI MATERIAL XI – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Leto 2007

- obnova kleti Šuc ter hodnika v pritličju gradu.

Leto 2008

- ureditev ženskih in moških sanitarij,
- ureditev kanalizacije ter vodovoda,
- namestitvev dvigala za hrano.

SLIKA 22: SLIKOVNI MATERIAL XII – ARHIV ZAVODA ZA KULTURO

Od leta 2009 do 2010

- konservatorska dela v II. grajskem salonu,
- ostala dela.

Od leta 2010 do 2012

- obnova prostorov v pritličju objekta,
- sanacija ostrešja.

POTEK SANACIJE GRADU TER GRAJSKE PRISTAVE

Po koncu druge svetovne vojne je bil grad nacionaliziran, grajska oprema pa odtujena. Prostore je najprej za svoje potrebe uporabljala vojska, po selitvi vojske iz gradu pa je ta postal stanovanjski objekt in propadal vse do leta 1985, ko se je pričelo z njegovo obnovo in celostno revitalizacijo. Obnova je potekala neprekinjeno od leta 1985 in poteka še danes. V tem obdobju se je Grad Slovenska Bistrica predvsem z sredstvi lokalne skupnosti skoraj v celoti obnovil. Na objektu grajske pristave pa so se investicijska dela izvajala v manjšem obsegu ter zajemajo predvsem sanacijo ostrešja, prekrivanje strehe objekta ter razna manjša obnovitvena dela v objektu.

TABELA 3: IZVEDENA VZDRŽEVALNA DELA

	Grad Slov. Bistrica	NTP (m ²)	Obdelava prostorov	Leto obnove
1.0	PRITLIČJE	823,46		
1.1	Kuhinja	40,69	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - montaža gostinskega dvigala	2004 - 2010
1.2	Hodnik	14,90	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1994 - 2010

			- montaža plinske peči - montaža lesenih vrat	
1.3	Trgovina s spominki	55,25	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1994 - 2010
1.4	Sprejemna pisarna	38,52	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1994 - 2010
1.5	WC ženski	18,04	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje naravnega kamna - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - ureditev sanitarij (galanterija)	2008
1.6	WC ženski	9,46	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje naravnega kamna - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - ureditev sanitarij (galanterija)	2008
1.7	WC za zaposlene	14,35	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - ureditev sanitarij (galanterija)	2008
1.8	Prostori tenis kluba	8,22	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje keramike - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1990 - 1995
1.9	Prostori tenis kluba	40,02	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje keramike - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1990 - 1995
1.10	Zbirka kamnin	42,08	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1990 - 1994
1.11	Stara zbirka vin	27,01	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1990 - 1994
1.12	Garderoba	17,10	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1990 - 1994
1.13	Podhod	0,00	- tlakovanje tlakovci, kamen	

			- izvedba sušilnega ometa ter barvanje	
1.14	Prostori ZKD ter JSKD	24,89	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988
1.15	Prostori ZKD ter JSKD	37,25	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988
1.16	Delavnica	63,09	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988
1.17	Kapela	52,70	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1990 - 1998
1.18	Stopnišče	14,58	- obnova stopnišča - naravni kamen - izvedba kovanih vrat	1990 - 2000
1.19	Vodnjak	26,30	- izvedba tamponskega nasutja - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - zamenjava stavbnega pohištva	1992 - 1993
1.20	WC moški	12,42	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - ureditev sanitarij (galanterija)	2008
1.21	Globoka klet	60,18	- izvedba tamponskega nasutja - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988
1.22	Etnološka zbirka	47,40	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva	1988
1.23	Razstava vin	59,94	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988
1.24	Skladišče	5,17	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1988
1.25	Razstavišče	36,24	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988

1.26	Stara grajska ura	22,12	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	2001
1.27	Klet Šuc	35,54	- izdelava estriha - izvedba sušilnega ometa ter barvanje - polaganje opečnega tlaka - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	2003
2.0	NADSTROPJE I.	1.069,72		
2.1	SV stolp	17,92	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - montaža gostinskega dvigala	1960 - 1970
2.2	Grajski salon 1	73,55	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1960 - 1970
2.3	Viteška dvorana	133,87	- čiščenje ter obnova fresk - obnova naravnega kamna - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1960 - 1988
2.4	Prostor pred viteško dvorano	55,27	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1960 - 1970
2.5	Poročna dvorana	47,15	- čiščenje ter obnova fresk - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1960 - 1970 2005
2.6	Predporočna dvorana	54,56	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1960 - 1970 2005
2.7	Galerija Grad 1	28,55	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.8	Galerija Grad 2	44,49	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.9	Galerija Grad 3	35,28	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.10	Galerija Grad 4	41,54	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.11	Galerija Grad 5	47,20	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva	1998

			- obnova obstoječega parketa	
2.12	Fundus pri galeriji	18,19	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.13	Arkadno stebrišče pred galerijo	62,50	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.14	Hodnik	20,12	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.15	Stara učilnica	50,58	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1998
2.16	Veliko stopnišče	62,51	- izvedba ometa ter barvanje - obnova naravnega kamna, stopnišča - sanacija fresk	1999
2.17	Tomažičeva spominska soba	7,94	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva	1985 - 1986
2.18	Hodnik pred Tomažičevo spominsko sobo	9,69	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje naravnega kamna - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva	1985 - 1986
2.19	Fundus pri lutkah	7,24	- izvedba sušilnega ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1986 - 1987 2002
2.20	Zbirka lutk 1	47,20	- izvedba sušilnega ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1986 - 1987 2002
2.21	Zbirka lutk 2	34,46	- izvedba sušilnega ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1986 - 1987 2002
2.22	Zbirka molitvenikov	32,02	- izvedba sušilnega ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1986 - 1987 2003 - 2004
2.23	Soba praporov in društva znancev	21,89	- izvedba sušilnega ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1986 - 1987 2003 - 2004
2.24	Grajski salon 2	77,55	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva	1986 - 1987 2010
2.25	Hodnik pred lutkami	38,45	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje naravnega kamna - izvedba elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva	1986 - 1987 2002

3.0	NADSTROPJE II.	1.016,68		
3.1	Arhiv	17,87	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.2	Prostor za plinsko peč	21,42	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	2003
3.3	Kustus	16,35	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.4	Računovodstvo	19,42	-- izvedba ometa ter barvanje - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.5	Hodnik	10,62	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.6	Luči in ozvočenje	29,12	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.7	Prostor pred okroglim stolpom	21,34	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.8	Hodnik pred stolpom	10,24	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.9	Zbirka petrolejk	43,90	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.10	Razstava Ančnikovo gradišče	45,80	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1994
3.11	Janžekovičeva soba 1	35,30	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1990 - 2002
3.12	Janžekovičeva soba 2	50,16	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1990 - 2002
3.13	Ingoličeva soba	29,13	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klasičnega parketa - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.14	Hodnik pred minerali	9,79	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij	1988 - 1999

			- zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	
3.15	Zbirka mineralov	49,43	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.16	Zbirka fosilov	57,43	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.17	Skladišče zbirke mineralov	21,81	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.18	Hodnik - razstava fotografij	67,05	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.19	Razstava vinska cesta	58,91	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.20	Fundus pri razstavi vinske ceste	5,17	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje PVC obloge tal - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.21	Hodnik pred vinsko cesto	66,68	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.22	Stopnišče	38,54	- izvedba ometa ter barvanje - obnova naravnega kamna, stopnišča	1988 - 1999
3.23	Projekcijska dvorana	61,57	- izvedba ometa ter barvanje - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - obnova obstoječega parketa	1988 - 1999
3.24	Prostor pred projekcijsko dvorano	25,70	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.25	Hodnik	8,36	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.26	WC zaposleni	11,48	- izdelava estriha - izvedba ometa ter barvanje - polaganje keramike - izvedba strojnih ter elektro instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva - ureditev sanitarij (galanterija)	1988 - 1999
3.27	Pisarna direktorja	29,16	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal - izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.28	Tajništvo	28,86	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal	1988 - 1999

			- izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	
3.29	Pisarna	28,45	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal - izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.30	Knjižnica	30,30	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal - izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.31	Arhiv	10,10	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje tekstilne obloge tal - izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999
3.32	Hodnik pred upravo	57,22	- izvedba ometa ter barvanje - polaganje klinker keramike - izvedba elektro ter strojnih instalacij - zamenjava ter obnova stavbnega pohištva	1988 - 1999

	Grajska pristava	NTP (m ²)	Obdelava prostorov	Leto obnove
1.0	Ostrešje ter streha	886	- sanacija ostrešja - prekrivanje strehe - kleparska dela	2001
2.0	Prostori grajske Pristave	1.624	- delna sanacija ometov ter barvanje - delna sanacija tlakov - delna izvedba elektro instalacij - delna obnova stavbnega pohištva	1990 - 2010

Vir: Gabrijan, 2012.

Potrebno je poudariti, da je bilo breme obnove ves čas na strani Občine Slovenska Bistrica, ki je grad vzdrževala in zagotavljala njegovo funkcionalnost. V času od leta 1985 do danes je lokalna skupnost za obnovo gradu namenila 12 milijonov €, z manjšim prispevkom države.

5 PEST in SWOT analiza

PEST ANALIZA

POLITIČNI DEJAVNIKI
<p>Grad je skupaj s parkom edini kulturni spomenik državnega pomena v mestu Slovenska Bistrica, poleg poslednjega bojišča pohorskega bataljona na Osankarici pa tudi v občini Slovenska Bistrica.</p> <p>Izražen je javni interes za preprečevanje propadanja gradu ali njegovih delov ter za izkoriščenost njegovih kapacitet v polni meri.</p> <p>Je osrednji kulturni in prireditveni center, kjer deluje Zavod za kulturo Slovenska Bistrica kot osrednja kulturna institucija na našem območju, katere namen je širjenje kulturne klime v lokalnem okolju.</p>
EKONOMSKI DEJAVNIKI
<p>Kulturna dediščina predstavlja pomembno priložnost za trajnostni razvoj občine in regije.</p> <p>Občina Slovenska Bistrica je v preteklih letih namenila že precej sredstev za obnovo gradu.</p> <p>S prenosom lastništva gradu Občini Slovenska Bistrica ima le-ta možnost pridobiti nepovratna sredstva na javnih razpisih za obnovo kulturne dediščine.</p> <p>Krepitev tržne usmerjenosti Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica.</p> <p>Širitev možnosti za povezovanje in združevanje akterjev na področju kulture in turizma s ciljem večanja dodane vrednosti.</p>
SOCIOLOŠKI DEJAVNIKI
<p>Zagotavljanje možnosti za družabna srečanja in prireditve širšemu krogu ljudi.</p> <p>Krepitev kulturne identitete in izboljšanje sodelovanja na lokalni in regionalni ravni.</p> <p>Krepitev enotnega kulturnega prostora.</p> <p>Ohranjanje kulturnih izročil ter potreba po ohranjanju tudi za prihodnje rodove.</p> <p>Potreba sodobnega človeka po sprostitvi v naravnem in kulturnem okolju.</p>
TEHNOLOŠKI DEJAVNIKI
<p>Prehod na digitalizacijo poslovanja.</p> <p>Spodbujanje trajnostne mobilnosti in aktivnega preživljanja prostega časa v naravi.</p>

SWOT ANALIZA

PREDNOSTI	PRILOŽNOSTI
<p>Osrednji kulturni spomenik, neposredno povezan z razvojem mesta.</p> <p>Gre za oblikovno fascinanten in izredno markanten objekt, ki se uvršča v sam vrh slovenske arhitekture.</p> <p>Z več let trajajočo prenavo je bil grad skoraj v celoti prenovljen.</p> <p>Usposobljenost strokovnega kadra.</p> <p>Pestra obstoječa kulturna vsebina, ki pritegne veliko število ljudi.</p> <p>Zgodovinska povezanost gradu v srednjeevropski prostor.</p> <p>Širok nabor dejavnosti v okolju, ki omogočajo povezovanje v skupno turistično ponudbo.</p> <p>Možnost postopnega obnavljanja po fazah, glede na finančne zmožnosti lokalne skupnosti.</p>	<p>Možnost pridobivanja državnih in evropskih sredstev.</p> <p>Usmerjenost v pestro kulturno in turistično ponudbo za širši krog ljudi.</p> <p>Možnost za razvoj novih turističnih produktov.</p> <p>Regijsko in medregijsko povezovanje kulturne in turistične ponudbe ter skupno globalno trženje.</p> <p>Razvoj in širjenje kulturne in turistične infrastrukture v okolici.</p> <p>Vključevanje večjega števila lokalnih akterjev.</p>
SLABOSTI	NEVARNOSTI
<p>Obnova terja visoka finančna sredstva zaradi smernic in zahtev pri obnovi nepremične kulturne dediščine.</p> <p>Stroški obratovanja so zaradi velikosti prostorov precej visoki.</p> <p>Bogata grajska oprema je bila po koncu druge svetovne vojne odtujena.</p>	<p>Omejena proračunska sredstva lokalne skupnosti za vzdrževanje in investicije.</p> <p>Neugodna gospodarska gibanja v državi in po svetu.</p> <p>Zamik obnovitvenih del zaradi neuspeha pri pridobivanju sredstev sofinanciranja.</p> <p>Pomanjkanje usposobljenih in motiviranih kadrov za izvajanje večjega obsega dejavnosti.</p>

6 VIZIJA

»Grad Slovenska Bistrica bo v prihodnjih 10 letih dokončno prenovljen ter bo postal mednarodno prepoznan in ekonomsko uspešen kulturno turistični center vzhodne regije«.

Grad Slovenska Bistrica bo po zaključku obnove:

- temeljni element prepoznavnosti kulturne dediščine Podravja in vzhodne kohezijske regije;
- pomemben spomenik kulturne dediščine, ki sooblikuje enoten slovenski kulturni prostor;
- grad, ki svojim obiskovalcem nudi visokokakovostna doživetja, izhajajoča iz zgodovine in tradicije lokalnega okolja;
- razvil lastno kulturno blagovno znamko, s katero bo vključen v domače in tuje kulturne, naravoslovne in turistične programe.

7 STRATEŠKE USMERITVE

Temeljne strateške usmeritve razvoja Gradu Slovenska Bistrica so:

- Izkoristiti vse kulturne, naravoslovne in turistične potenciale, ki jih ima grad;
- Upoštevati vse kulturno spomeniške smernice pri obnovi in razvoju gradu;
- Razviti visokokakovostne programe in vsebine za obiskovalce, z upoštevanjem značilnosti lokalne skupnosti, njihovih potreb, strokovnih mnenj, dosedanjih izkušenj in dobrih praks iz tujine;
- Razviti blagovno kulturno znamko, ki bo dosegla prepoznavnost v domačem in tujem okolju;
- Vsebinsko in funkcionalno posodobiti muzejsko dejavnost;
- Krepi strateško partnersko sodelovanje in povezovanje s sosednjimi gradovi in kulturnimi spomeniki, s turističnim gospodarstvom in sorodnimi institucijami doma in v tujini z namenom krepite pomena, vloge in skupne tržne pozicije na globalnem turističnem trgu.

8 PROGRAMSKA ZASNOVA

1. OGLEDI STALNIH ZBIRK

Ko se je grad v 90. letih pričel intenzivno obnavljati so postopoma vanj pričeli vključevati muzejske vsebine. Tematika muzejskih zbirk in razstav je bila različna, v veliki meri pa vezana na lokalno kulturno in naravno dediščino. Del zbirk je takratna kulturno skupnost dobila v dar del jih je odkupila od posameznikov. Vseh muzejskih zbirk je danes 14 in so last Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica ter na ogled zainteresirani javnosti. Organizirana je redna vodniška služba, ki izvaja vodene ogled gradu in zbirk po uradnem delovnem času zavoda.

Ob stalnih muzejskih zbirkah, ki so na ogled v prostorih gradu, si lahko obiskovalci ogledajo tudi grajsko vinoteko in grajsko kuhinjo, ki je bila urejena v okviru čezmejnega projekta VIA SAVARIA. Preko tega projekta je grad povezan tudi s potjo sv. Martina, ki se navezuje na evropsko romarsko pot sv. Martina Tourskega.

RAZSTAVA RIMSKA CESTA OD CELEIE DO POETOVIA

Prikaz splošnih ugotovitev o izgradnji rimskih cest (maketa) z natančno konkretno obdelavo najdb rimske ceste na zemljiščih v občini Slovenska Bistrica (od vstopa v Spodnjem Grušovju do izstopa v Gaju pri Pragerskem).

SPOMINSKA SOBA ANTONA INGOLIČA

Spominska soba Antona Ingoliča predstavlja spomin na tega bistriškega rojaka in pisatelja. Zajema preko 2500 knjižnih enot pisateljeve knjižnice, vključno s pohištvom in drugo opremo iz njegove delovne sobe ter z originalnimi rokopisi njegovih knjig.

RAZSTAVA O DELU IN ŽIVLJENJU JOŽETA TOMAŽIČA SKUPAJ S STARO UČILNICO

Na razstavi spoznamo delo in življenje znanega pravljicarja, pisatelja, gledališčenika, režiserja in pripovedovalca Jožeta Tomažiča s Tinja na Pohorju. Ob izbranih knjigah in fotografijah so na ogled tudi njegova redka slikarska dela. V prostoru je prav tako na ogled stara učilnica s pohištvom in predmeti šolskega razreda iz sredine 20. stoletja, v kateri se odvijajo tudi različne delavnice.

SOBA PRAPOROV Z DOKUMENTI O IZGNANCIH

Soba praporov z dokumentacijo o izgnancih prikazuje prapore borčevskih organizacij in drugih zvez in društev iz polpretekle lokalne zgodovine ter slikovne fragmente o izgnancih in taboriščnikih z območja občine Slovenska Bistrica.

PAJTLERJEVA RAZSTAVA FOSILOV IN MINERALOV

Pajtlerjeva razstava fosilov in mineralov, ki nosi ime po pokojnem zbiratelju Francu Pajtlerju, je postavljena v dveh prostorih; v prvem najdemo sistemski prikaz fosilnih najdb, v drugem pa prikaz mineralov, kjer še posebej velja omeniti Mikl-Vojškovo zbirko. Vseh razstavljenih vzorcev je približno 1600.

RAZSTAVA MOLITVENIKOV

Razstava molitvenikov zajema tako slovenske kakor tudi tuje primerke. Razstavljenih je nad 90 molitvenih knjižic od najstarejših do današnjih. Sicer pa je v zbirki nad 450 primerkov različnih molitvenikov. Poleg tega je na razstavi tudi veliko nabožnega tiska in drugih spremljevalnih predmetov. Gradivo je zbral Franc Pajtler, sedaj je last Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica.

PETROLEJKE SKOZI ČAS

V razstavi Petrolejke skozi čas je prikazanih nad sedemdeset primerkov oljenk, petrolejk in posameznih sestavnih delov, ki prikazujejo razvoj svetilk od najstarejših oljenk do sodobnih svetil. Predstavljajo izvrstno premično gradivo, ki samostojno in pregledno dokumentira čas, ki ga je "živel človek" v odnosu do svetlobe in luči.

LUTKE V NOŠAH SVETA

V razstavi Lutke v nošah sveta, ki jo je Zavodu za kulturo Slovenska Bistrica darovala Zora Tomič, je nad 280 primerkov lutk in spominkov, zbranih z vseh koncev sveta; prihajajo iz 43 držav in vseh kontinentov razen Avstralije. V zbirko so vključeni tudi Unicefovi krožniki, kar daje celotni zbirki še dodaten pomen.

MINERALI

Razstava Minerali prikazuje bogat svet mineralov v mejah nekdanje skupne občine (Slovenska Bistrica, Oplotnica, Poljčane, Makole), ki v slovenskem prostoru nima primerjave. Po opisih dosedanjih raziskav in objav mineralov tega področja je bilo leta 1835 znanih 15 vrst, l. 1885 20, l. 1995 že 24 vrst. Z letom 2003 se je število znanih mineralov povečalo na preko 70 vrst.

ANČNIKOVO GRADIŠČE

Ančnikovo gradišče v Jurišni vasi na Pohorju je med najpomembnejšimi arheološkimi najdišči v občini. Arheološka izkopavanja dokazujejo, da je na tem razglednem mestu stala v 4 stol.n.št. naselbina, na njenih ruševinah pa so v šestem in sedmem stoletju gradili tudi naseljenci zgodnjega srednjega veka. Zbirka nazorno prikazuje najdbe s tega gradišča.

SOBA dr. ZORE JANŽEKVIČ

V dveh prostorih so na ogled predmeti, ki pripovedujejo zgodbo o plastični kirurginji in znani Slovenjebistričanki dr. Zori Janžekovič ter njeni veliki ljubezni do starega pohištva, umetniških

slik, porcelana, okrasnih predmetov itd. Razstavljene predmete uvrščamo v drugo polovico 19. stoletja in vse do današnjega časa. Vsi predmeti so bili darovani v letu 2011.

ARKOVA ETNOLOŠKA ZBIRKA

Zbirka etnoloških predmetov je nastala na podlagi ljubiteljskega zbiranja Miljutina Arka, po katerem se tudi imenuje. Prostorsko predmete uvrščamo v okvir slovenjebistriške občine in Pohorja, časovno pa sodijo v čas med koncem 19. in začetkom 20. stoletja. Zbirka je razstavljena v dveh tematsko različnih sklopih. Prvi del zbirke je v prenovljeni podobi na ogled v prostoru trgovine s spominki. Predmeti skupaj z opremo trgovine tvorijo simbiozo doživetja vsakdanjega in prazničnega načina življenja ljudi. Drugi del je razstavljen v vinoteki.

VINOTEKA Z RAZSTAVLJENIM GLAŽUTNIM STEKLOM IN PREDMETI IZ ARKOVE ETNOLOŠKE ZBIRKE

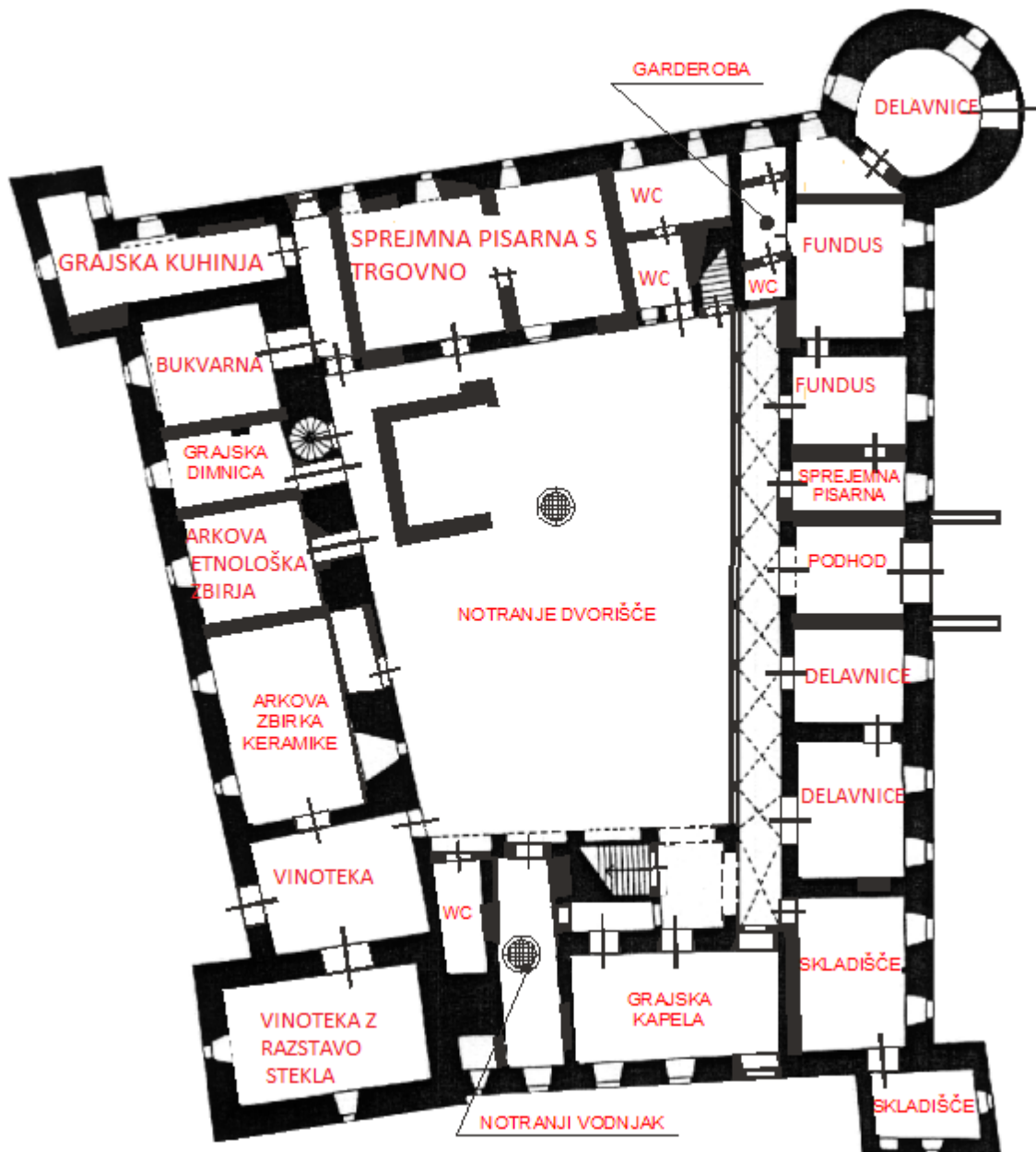
Prostor je prvenstveno namenjen okušanju vina in spoznavanju kulture pitja vina na slovenjebistriškem območju. Obenem pa so na ogled postavljeni izbrani primerki redkega še ohranjenega glažutnega stekla in ostalih steklenih predmetov, ki jih je dolga leta zbiral Franc Pajtler, ter keramični predmeti iz Arkove etnološke zbirke.

STALNA RAZSTAVA STARODOBNIH VOZIL AMK CLASSIC

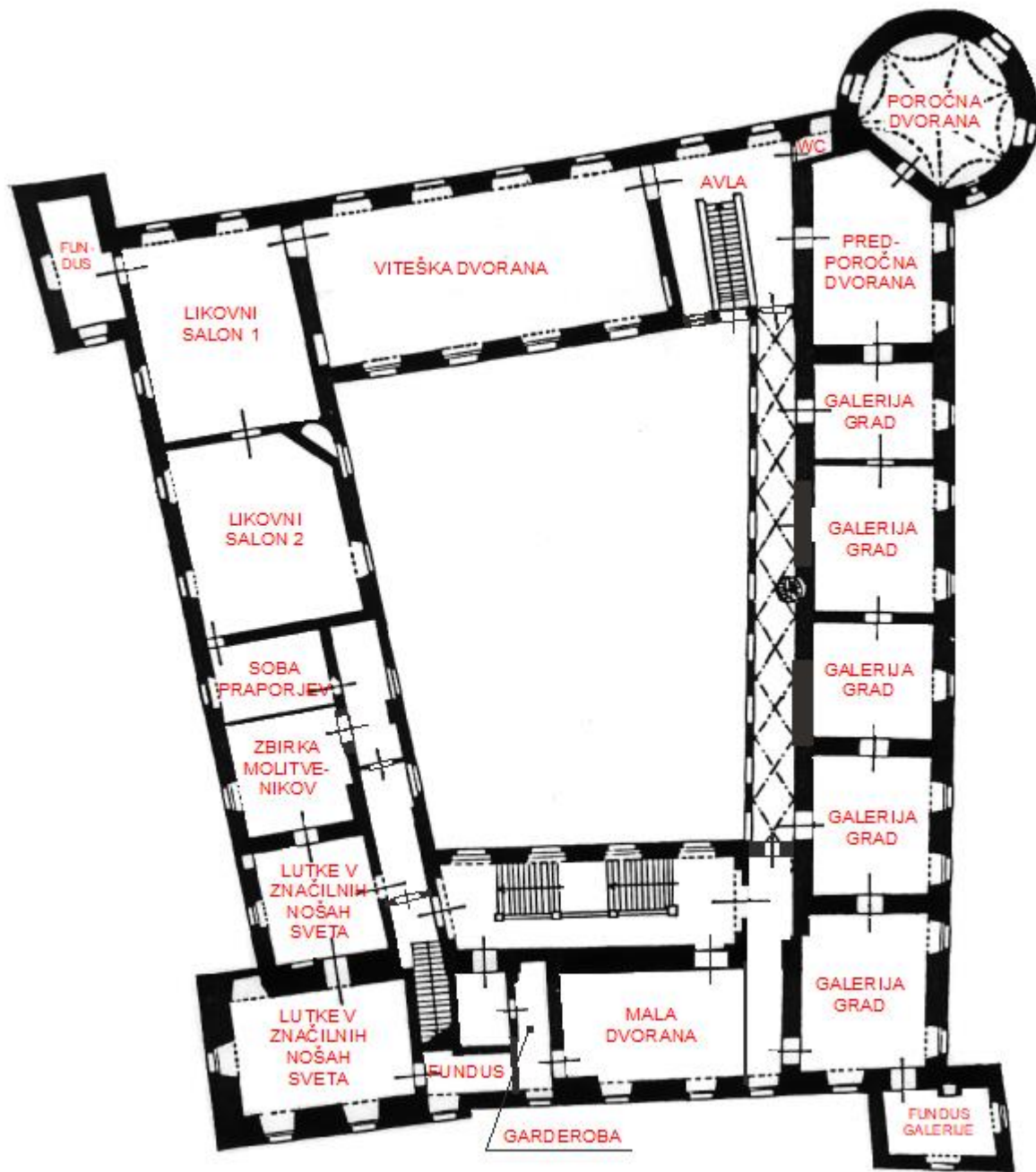
V večjem prostoru so razstavljeni avtomobili, mopedi, motocikli, v manjšem pa stara kolesa. Zbirko koles in avtomobilov dopolnjujejo razna orodja in drugi tehnični predmeti. Razstava prikazuje, kako se je dvigal standard naših ljudi od kolesa do avta. V skladišču čakajo na restavriranje in predstavitve še razni avtomobili, motocikli in še kakšne zanimivosti.

Iz spodnjih slik je razvidna namembnost posameznih prostorov v gradu.

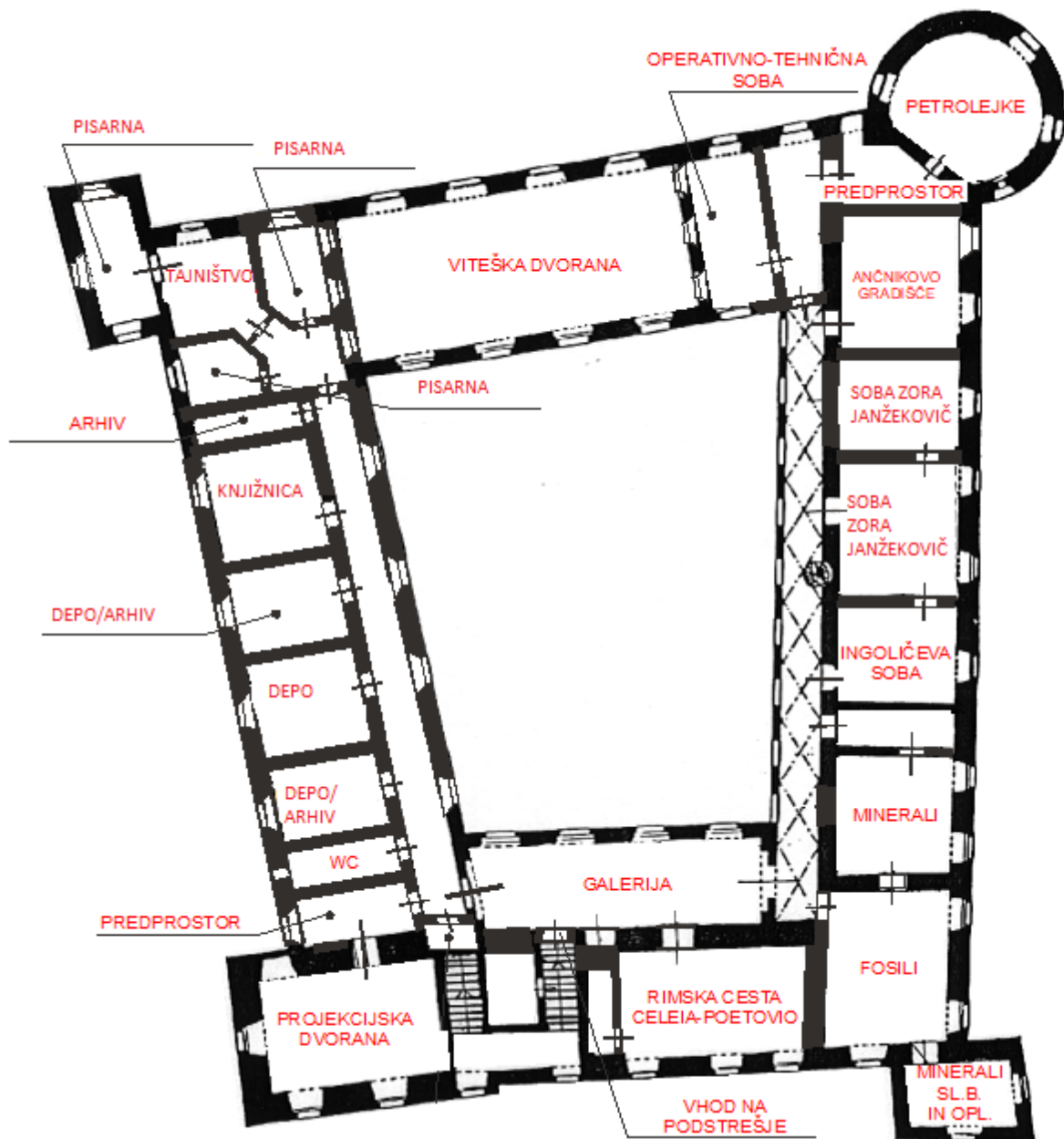
Pritličje grad – namembnost prostorov v gradu

Prvo nadstropje grad -namembnost prostorov v gradu

Drugo nadstropje grad – namembnost prostorov v gradu

2. OGLEDI FRESK V BISTRISKEM GRADU

V gradu so ohranjene freske Attemsovega dvornega freskanta Franza Ignacija Flurerja, nastale med leti 1717 in 1721. Poslikani so viteška dvorana, grajska kapela in reprezentančno stopnišče. Freske so tudi na stropu predporočne dvorane, nad vrati v prostorih Galerije grad in v poročni dvorani, vendar avtorji in čas nastanka le-teh niso znani.

Najlepše in največje freske so v viteški dvorani, ki je v celoti poslikana. Freske so posvečene Herkulovi apoteozi (sprejemu med bogove). Na severni steni dvorane je tudi grb družine Attems, na južni pa grb družine Herberstein, iz katere je bila žena grofa Ignaca Marije Attemsa. Freske je avtor podpisal in datiral v desnem kotu nad vhodnimi vrati.

Druge po velikosti so freske na reprezentančnem (glavnem) stopnišču. Trenutno še nimamo zadovoljive razlage, ki bi nam pojasnila alegoričen (prisposoben) pomen slikarij na stopnišču. Gre pa za dva med seboj povezana dogodka.

Freske v kapeli so posvečene Mariji. Čeprav so freske v kapeli med poslikavami sakralnih prostorov, ki so jih na slovenskem Štajerskem naročili Attemsi, po vrsti zadnje, po obsegu najmanjše, po vsebini pa v marsikaterem detajlu najbolj zanimive.

VITEŠKA DVORANA

Viteška (slavnostna) dvorana je nastala ob koncu 17. stoletja, in sicer z gradbeno povezavo severnega in južnega grajskega trakta. Znamenite freske so delo Attemsovega dvornega freskanta F. I. Flurerja in so nastale v letih 1717-1721. So izvrsten primer iluzionističnega slikarstva pri nas in so dobro ohranjene. Viteška dvorana je predvidena kot mesto številnih prireditev.

STOPNIŠČE

S freskami poslikano reprezentančno stopnišče je nastalo med Attemsovimi obnovitvenimi deli gradu v letih med 1717-1722. Kaj nam pripoveduje zapletena baročna alegorija F. I. Flurerja je še vedno zavito v tančico skrivnosti, saj se je z zatonom baroka izgubil tudi pomen teh fresk. Freske so del baročne glorifikacije umetnostnega mecena Attemsa.

KAPELA

Grajska kapela je v celoti poslikana. Freske, ki so delo F. I. Flurerja, so verjetno nastale v letu 1721 in so med vsemi Attemsovimi naročili najmanjše in najmlajše, po vsebini posameznih detajlov pa najbolj zanimive. Kapela je posvečena Mariji, takšna je tudi vsa likovna simbolika. Freske na stropu so obnovljene, stenske pa še čakajo na obnovo.

POROČNA DVORANA

Poročna dvorana se nahaja v prvem nadstropju okroglega stolpa na jugovzhodni strani gradu, ki je bil zgrajen v sredini 16. stoletja za obrambne namene, o čemer pričajo še danes ohranjene strelne line. Obokan strop, ki ga uokvirja gotška bordura, krasi prefinjena rastlinska ornamentika, prepletana s cveticami, sadeži, vinsko trto, vrh katere kraljujejo posamezne ptice.

3. OBISK VINOTEKE

Prostor je prvenstveno namenjen okušanju vina in spoznavanju kulture pitja vina na slovenjebistriškem območju. Obenem pa so na ogled postavljeni izbrani primerki redkega še ohranjenega glažutnega stekla in ostalih steklenih predmetov, ki jih je dolga leta zbiral Franc Pajtler, ter keramični predmeti iz Arkove etnološke zbirke.

4. OGLEDI RAZSTAV V GALERIJ GRAD

Galerija Grad zaseda najbolj reprezentančni del gradu. Nahaja se v 1. nadstropju južnega grajskega trakta. Obsega pet prostorov z nekaj manj kot 300 m² površine. V galeriji se letno zvrsti pet do šest likovnih razstav različnih avtorjev iz Slovenije in tujine. Predvidena je programska nadgradnja s tematskimi in dokumentarnimi razstavami.

5. USTVARJALNE DELAVNICE

Namen in cilj:

- udeležencem predstaviti in približati zbirke Bistriškega gradu;
- udeležencem približati naravno in kulturno bogastvo slovenjebistriškega okolja;
- razvijati ustvarjalnost, ročne in socialne spretnosti.

Oblike delavnic:

- ogled zbirk v gradu in ogled gradu + delavnica;
- ogled določene zbirke oziroma dela gradu + delavnica;
- delavnice vezane na letne šege in navade, šege življenjskega cikla, delovne šege in navade.

V želji približati grad in zbirke najmlajšim obiskovalcem, izvajamo delavnice in interaktivne učne ure. Oblikovali smo lik varuške Nane, ki med samim vodenje, ogledom in potekom delavnice skrbi za mir in red. Otroci doživijo grad in njegove zbirke na drugačen, bolj dinamičen način in hkrati krepijo svoje ročne sposobnosti.

FRESKE

Umetnostno-zgodovinska delavnica na temo nastanka fresk - kako so nastale, kdo jih je izdelal, kaj nam pripovedujejo, kako jih varujemo. Obiskovalci si na delavnici izdelajo svojo mini fresko.

FOSILI

Učna ura o geoloških zakladih Pohorja - mineralih, fosilih in kamninah. Po učni uri sledi ustvarjalna delavnica izdelave fosila.

ETNO KOTIČEK

Ogled Arkove etnološke zbirke in spoznavanje funkcionalnost etnoloških predmetov, uporabnost katerih je danes v sodobni družbi že večinoma zamrla. skozi različne ustvarjalne delavnice.

PO POTI BELE DAME

Obiskovalci lahko prisluhnejo zgodbam o življenju na gradu nekoč, ko so z njim upravljali znameniti lastniki, raziščejo skrivne koticke in se podajo še v grajski park ter za konec izdelajo cvet Bele dame.

AKTIVNO POHORJE – DOŽIVETJA POHORJA

Bistriško Pohorje je možno doživeti skozi tri različne programe, v sklopu katerih je otrokom ponujena animacija v naravi ter ogled naravnih in kulturnih znamenitosti. Skozi interpretacijo domačinov in kulturnih animatorjev spoznajo delo in življenje pastirjev, mlinarjev in kovačev kakršno je bilo nekoč, kot je paša živine, peka jabolk in krompirja ob ognju, izdelava pastirskih klobukov, pastirske igre, delo v mlinu, peka kruha, spoznavanje kovaškega orodja...

Vsi trije programi so namenjeni različnim starostnim skupinam in primerni za zaključne izlete ter dneve interesnih dejavnosti. Gre za tematska doživetja in spoznavanja kulturne dediščine Bistriškega Pohorja na doživet način, in sicer *Ančnikov dan*, *Pastirčkov dan*, *Mlinarjev dan* in *Kovačev dan*.

UČNA URA

Delavnica, ki nudi doživetje, kako je nekoč potekala šola. Izvajata se dve različici, ki se navezujeta na grajski zbirki, ki sta posvečeni pisateljema Jožetu Tomažiču in Antonu Ingoliču.

POZELENELI GRAJSKI ŠKRAT

Galerijo si predstavljamo kot prostor, kjer so razstavljene umetnine, najpogosteje slikarska in kiparska umetnost. Sliši se precej statično in dolgočasno. Vendar je obisk galerije lahko tudi zabaven, zanimiv in dinamičen. Da bi bil takšen tudi obisk galerijskih prostorov v gradu, smo oblikovali poseben program za otroke in mladino, in sicer ogled galerije s Pozelenelim škratom, ki nam vsebino galerije predstavi in približa na malce nagajiv in hudomušen način.

ROJSTNI DAN Z GRAJSKO VARUŠKO NANO

Praznovanje za otroke s spoznavanjem gradu na sproščujoč in zabaven način z grajsko varuško Nano.

POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE

Prvi teden v juliju potekajo poletne ustvarjalne delavnice, ki so organizirane kot dinamično in aktivno spoznavanje gradu in njegovih zbirk. Izvajamo jih v sodelovanju z ZRSVN, ZVKDS in drugimi zunanjimi strokovnimi izvajalci.

NOČ V GRADU

V okviru Poletne muzejske noči priredimo poseben dogodek poimenovan *Noč v gradu*, ki poteka vsako tretjo soboto v juniju. Posebnost Noči v gradu je v tem, da obiskovalci po bogatem spremljevalnem programu, v gradu tudi prespijo. Noč v gradu je edinstvena in zanimanje zanjo je vsako leto večje.

V nastajanju je idejni načrt prenove grajskih zbirk, s katerim bomo na novo interpretirali vsebine, ki bodo namenjene otrokom in družinam. Z obnovo se bo posledično razširila tudi programska ponudba, ki bo vplivala na prepoznavnost in povečan obisk.

6. ORGANIZACIJA IN IZVEDBA LOKALNIH IN REGIJSKIH PRIREDITEV TER PROMOCIJSKIH DOGODKOV, FESTIVALOV IN PRAZNIKOV

7. ORGANIZACIJA SIMPOZIJEV, PREDAVANJ, LITERARNIH VEČEROV, GRAJSKIH VEČEROV IN SEJMOV

Tako prireditve kot ostali dogodki se bodo odvijali v notranjih in zunanjih prostorih gradu: notranje in zunanje grajsko dvorišče, Graslov stolp, grajska kapela, viteška dvorana, grajski saloni, Galerija Grad, projekcijska dvorana in razstavniki prostori Grajske pristave.

8. ORGANIZACIJA POROK

Poročni obred s poročnim protokolom bodo potekali v viteški dvorani, poročni dvorani, grajski kapeli ali grajskih salonih. Prav tako bodo potekali na prostem, v romantičnem malem parku ali na veličastnem notranjem dvorišču gradu. Poročno slavlje bo možno v viteški dvorani, grajskih salonih ali na dvorišču gradu.

9. GRAJSKA TRŽNICA

Grajska tržnica v Slovenski Bistrici znotraj kompleksa Gradu v Slovenski Bistrici poteka že od leta 2014. Odvija se vsako soboto v dopoldanskem času. Danes je tržnica v okolju prepoznana in potrebna, saj jo obišče vsako leto vedno več ljudi. Na tržnici se ponuja ekološko in integrirano pridelana zelenjava in sadje, domač kruh in krušnih izdelki, mleko in mlečni izdelki, med, zelišča in čaji, domače olje in kis, sokovi, medeni izdelki, mesni izdelki, ribe. Ob tržnici je znotraj kompleksa gradu tudi manjša kavarna/slaščičarna *Cuker kuhna*, kjer ponujajo tople napitke in domače slaščice, zato je le ta ob sobotah dopoldan postala tudi prostor druženja, sproščanja in prostor dobrega in zdravega počutja.

Grajska tržnica v Slovenski Bistrici s svojo ponudbo pripomore k trajnostnemu ravnanju z naravo in okoljem ter doprinese k zdravemu načinu življenja ljudi v okolju ter na širšem območju celotne Občine Slovenska Bistrica.

10. GRAJSKA BUKVARNA

V severovzhodnem delu gradu, med grajsko kuhinjo in renesančnim stopniščem, se nahaja grajska bukvarna z več tisoč knjigami, ki so jih podarili različni darovalci.

Celotna programska zasnova je usmerjena v izboljšanje funkcionalnosti in izkoriščenosti prostorov ter posledično večanje kakovosti storitev in kulturno-zgodovinske ponudbe, s tem pa tudi prepoznavnosti Gradu Slovenska Bistrica v širšem okolju. Izoblikovali bomo nov kulturni produkt, ki bo temeljil na revitalizaciji kulturne dediščine in oživljanju starih običajev, kar bo prispevalo k povečanju kulturne identitete in posledično pomenilo dodatno priložnost tudi za razvoj turizma in gospodarski razvoj občine Slovenska Bistrica.

11. KULTURNE IN HISTORIČNE VSEBINE V PROSTORIH GRAJSKE PRISTAVE

Grajska pristava predstavlja sestavni del grajskega kompleksa. V preteklih letih se ni toliko vlagalo v obnovo tega dela gradu, kot v sam grad, zato je v prihodnjih letih predvidena njena revitalizacija in vzpostavitev delovanja kulturnih vsebin tudi v tem delu grajskega kompleksa. Predvidena je ustrezna adaptacija in rekonstrukcija prostorov za izvedbo razstav in vzpostavitev avtentične notranje opreme.

Pristava gradu Slovenska Bistrica je enonadstropno, deloma pa poldrugo nadstropno poslopje ključastega tlorisa, ki na jugozahodnem vogalu zapira zunanje grajsko dvorišče. Ima enotno oblikovane fasade, čeprav je nastala vsaj v dveh fazah. Najstarejše je zahodno krilo, ki se naslanja na nekdanje grajsko obzidje. Na vogalu je nosilo letnico 1651 in ga je upodobil že Vischer leta 1671. Starejši datum nastanka tega dela poslopja nam kažejo tudi debeli obodni zidovi. Severno krilo pristave zapira zunanje grajsko dvorišče ob južni stranici in sega od vzhodnega do zahodnega grajskega obzidja. Južno krilo se širi od zahodnega trakta proti vzhodu in skupaj z delom obzidja zapira z juga majhno notranje dvorišče. Južno in severno krilo Pristave so sezidali proti sredini 18. stoletja, takrat so pod eno fasado združili tudi starejše zahodno krilo in stavbi dali enoten videz, ki ga ima še danes. Današnje fasade krasi rustika v vseh nadstropjih, motivi rustično okvirjenih gladkih polj v okenskih oseh in med- okenski vertikalni pasovi, ki povezujejo nadstropja.

V predvidenem časovnem terminu bomo v pristavi uredili prostore, kot so zasnovani in pripravljeni v predlogu za umestitev predlagane vsebine v stavbo pristave, ob že delujočem Centru domače in umetnostne obrti. Iz grafičnih prilog (glej spodaj slike) je razvidno, da objekt prostorsko v celoti zadovoljuje predlagane potrebe centra. S spomeniškovarstvenega vidika je taka namembnost ustrezna in skladna z značajem in pomenom kulturnega spomenika.

PRITLIČJE

V prostorih pritličja se bo torej ohranila dejavnost trenutno delujočega Centra domače in umetnostnih obrti (CDUO), ki se ukvarja z ohranjanjem rokodelske kulturne dediščine in povezovanjem izdelovalcev domače in umetnostne obrti.

Prav tako je v prostorih pritličja predvidena ureditev treh ateljejev, kjer se bodo lahko predstavljali obrtniki, umetniki in kulturniki z lokalnega območja in s področja kulturne, umetniške, obrtniške in rokodelske dejavnosti.

Ateljeji se bodo uporabljali za predstavitev lokalnih že pozabljenih obrti, ki jih bomo s pomočjo predstavitve obudili in revitalizirali:

- Lončarstva
- Čevljarstva
- Steklarstva
- Sodarstva
- Predilstva in tkalstva
- Medičarstvo

- Krojaštvo
- Tapetništvo
- Usnjarstvo
- Vrvarstvo
- Mizarstvo
- Svečarstvo
- Urarstvo

V pritličnih prostorih se bo uredili trgovina s sprejemno pisarno, ki bo služila za prenos informacij do obiskovalcev ter ureditev plačila za bivanje v historičnih sobah. Trgovina se bo uredila kot sodobna prodajalna slovenskih rokodelskih, obrtniških in oblikovalskih izdelkov. Locirana bo v pritličju objekta Pristave. Služila bo kot sprejemno - galerijski prostor, ki združuje recepcijo, trgovino in knjigarno.

Trgovina bo nudila izdelke domače in umetnostne obrti, oblikovalske izdelke, izdelke vezane na razstave v muzejsko – galerijskem prostoru in replike muzejskih predmetov, publikacije, izdelke ateljejev ter izdelke oblikovalcev, ki so večji v prepletanju dediščine in sodobnega dizajna.

Ob vseh zgoraj omenjenih vsebinah se bo del prostorov v pritličju namenilo gostinski dejavnosti. Uredilo se bo gostišče s slaščičarno/kavarno. Oprema v prostoru bo vezana na obdobje 18./19.stoletja.

NADSTROPJE

V nadstropnem prostoru se bo uredilo 7 historičnih sob/ateljejev, katere bo obiskovalec lahko najel za prenočitev. Zasnovane bodo tematsko in vezane na stalne razstave v gradu Slovenska Bistrica. Sobe bodo poimenovane po zgodovinsko in kulturno pomembnih osebnostih iz lokalnega okolja. Oprema v sobah bo vezana na osebnost po kateri je soba poimenovana.

Z ureditvijo historični sob se bo ponudila možnost doživetja preteklosti na inovativen način. Prav tako pa bo ta nova vsebina pomembno vplivala na kakovost storitev in število obiskovalcev mesta ter kompleksa gradu. Uredila se bo:

- Soba Jožeta Tomažiča

Jože Tomažič je bil pisatelj, pesnik in dramatik, ki se je rodil v Velikem Tinju na Pohorju. Bil je zbiratelj nesnovne kulturne dediščine, in sicer ljudskih pravljic, pripovedi in basni. Razstava Jožeta Tomažiča je na ogled v gradu v Slovenski Bistrici. Njegova soba bo opremljena z replikami predmetov iz časa njegovega življenja ter s ponatisi njegovih najbolj znanih literarnih prvencev, ki jih bo lahko gost ob prebiranju v historičnem vzdušju sobe še bolj živo doživel.

- Ingoličeva soba

Anton Ingolič je bil gimnazijski profesor slovenščine in francoščine, rojen na Spodnji Polskavi. 4 leta svojega življenja je preživel v izgnanstvu, kar se kasneje odraža v njegovem pisanju – največ teže imajo prav njegova družbeno kritična dela, ki odslikujejo življenje marginaliziranih

posameznikov. Njegova soba bo opremljena z replikami pohištva njegove študijske sobe, knjižne police pa bodo založene tudi z izvodi knjig iz njegove lastne zbirke. Avtorju Gimnazije, Tajnega društva PGC in Ptička brez kljunčka se bo obiskovalec lahko približal in ga spoznal skozi prebiranje njegovih knjig, za repliko njegove pisalne mize ali udobno nameščen na repliki njegove zofe.

- **Pajtlerjeva soba**

Franc Pajter je bil zbiratelj, ki je zaslužen za obstoj velikega dela zbirk v gradu. Med njegovimi zbirkami sta najpomembnejši zbirka fosilov in mineralov iz celega sveta in zbirka molitvenikov. Pri zbiranju je Franc Pajtler posebno pozornost namenil mineralom iz njegovega lokalnega okolja. V njegovi sobi bo obiskovalec lahko поблиžje spoznal kamninsko raznovrstnost Pohorja, saj bo prostor opremljen s predmeti, izdelanimi iz Pohorskih mineralov. Na tak način bo obiskovalec opazoval vidno razliko med različnimi kamninami in mnogimi različnimi načini uporabe mineralov v vsakdanjem življenju. Zbirka molitvenikov pa vsebuje skoraj 500 primerkov (knjig in drugih predmetov), najzanimivejših bodo v prostoru predstavljeni skozi sakralno ikonografijo, in zanimive izseke iz knjig, ki se nahajajo v zbirki.

- **Soba dr. Zore Janžekovič**

Dr. Zora Janžekovič, rojena in odraščajoča v Slovenski Bistrici, je svetovno znana in odlikovana osebnost s področja kirurškega zdravljenja opeklin z lastno izvirno metodo imenovano zgodnja tangencialna ekscizija opekline. Omenjena metoda je danes splošno sprejeta in priznana, njeni dosežki pa so omenjeni v veliki večni sodobnih učbenikih kirurgije po svetu. Zora Janžekovič se je rodila kot druga od štirih otrok v Slovenski Bistrici, kjer je zaključila osnovno in meščansko šolo. Soba bo opremljena z replikami pohištva in umetniških predmetov iz druge polovice 19. stoletja, ki so bili del njenega življenja in so danes razstavljeni v gradu. Prav tako pa bo v sobi na voljo del gradiva o njenem življenju. Ob prebiranju le tega in uživanju v historičnem ambientu bo gost lahko dobil poglobljen in poduhovljen vpogled v življenje Zore Janžekovič, ki je rešila številna življenja otrok in odraslih.

- **Soba Franza Ignaza Flurerja**

V Augsburgu rojeni štajerski baročni freskant Franz Ignaz Flurer se je slikarstva izučil leta 1706 pri domačinu Johannu Riegerju, poznejšemu direktorju augsburške likovne akademije. Na grad v Slovensko Bistrico je prišel v službo grofu Attemsju okoli leta 1718. Med leti 1718 in 1721 je na gradu v Slovenski Bistrici ustvaril eno izmed pomembnih freskantskih umetniških del na Slovenskem. Poslikal je grajsko kapelo, slavnostno stopnišče in viteško dvorano. Soba ferskanta Franza Ignaza Flurerja bo opremljena kot slikarski atelje ter z replikami umetniških slik iz prve polovice 18. stoletja.

- **Čeričeva soba**

Družina Čerič ima v mestu Slovenska Bistrica več kot 100 letno tradicijo v fotografski obrti. Obsežna zbirka predmetov iz zapuščine družine je predstavljena in hranjena v gradu Slovenska Bistrica. Čeričeva soba bo gosta popeljala v življenje in delovanje družine skozi fotografsko obrt.

- **Arkova soba**

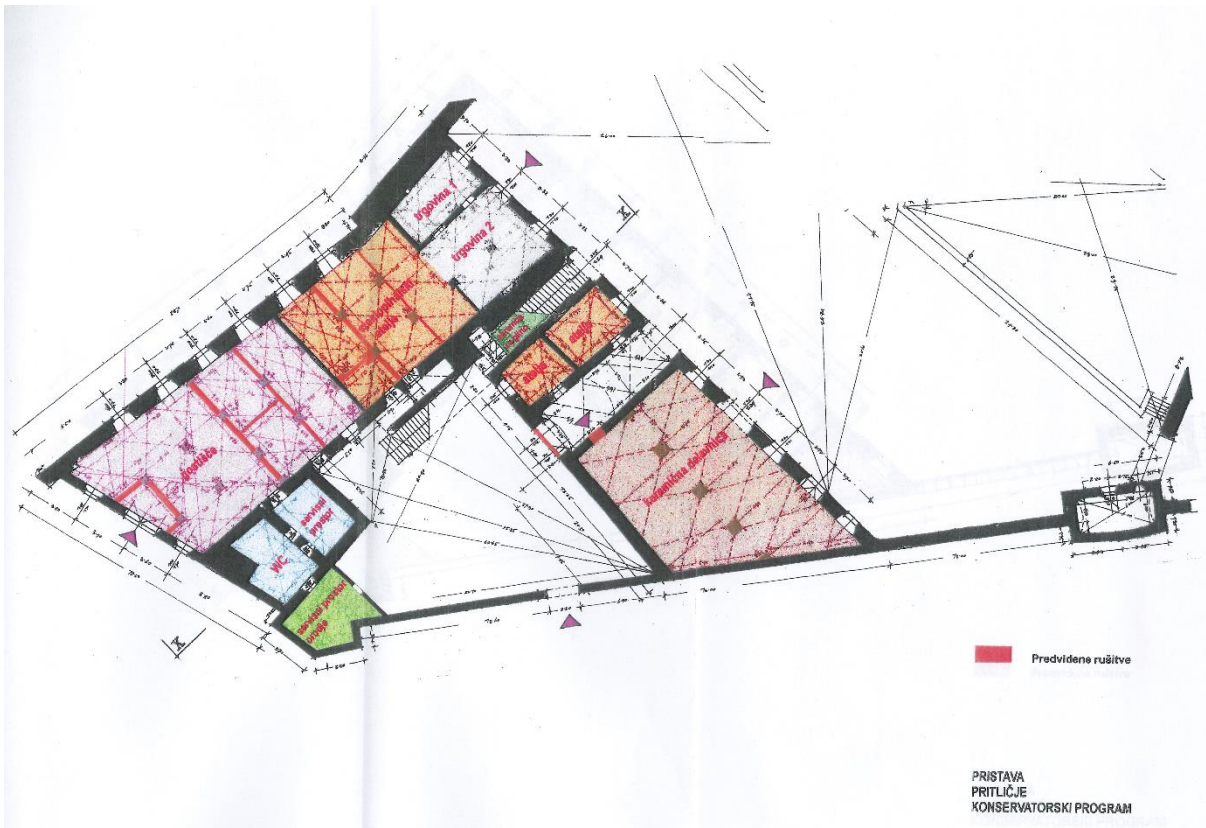
Miljutina Arka je pot v Slovensko Bistrico zanesla konec 70. let prejšnjega stoletja, ko je postal ravnatelj matične knjižnice v Slovenski Bistrici. Le to je vodil do svoje upokojitve leta 1977. Po prihodu v knjižnico je začel z zbiranjem etnoloških predmetov s pohorskih kmetij. Za njim je v gradu Slovenska Bistrica ostal trajen spomin, saj je v njem iz zbranega gradiva nastala Arkova etnološka zbirka, ki je bogata z narodopisnimi predmeti pohorskega sveta. Arkova soba je opremljena kot kmečka soba začetka 20. stoletja in gostu približa kakšno je bilo takrat življenje na pohorskih kmetijah.

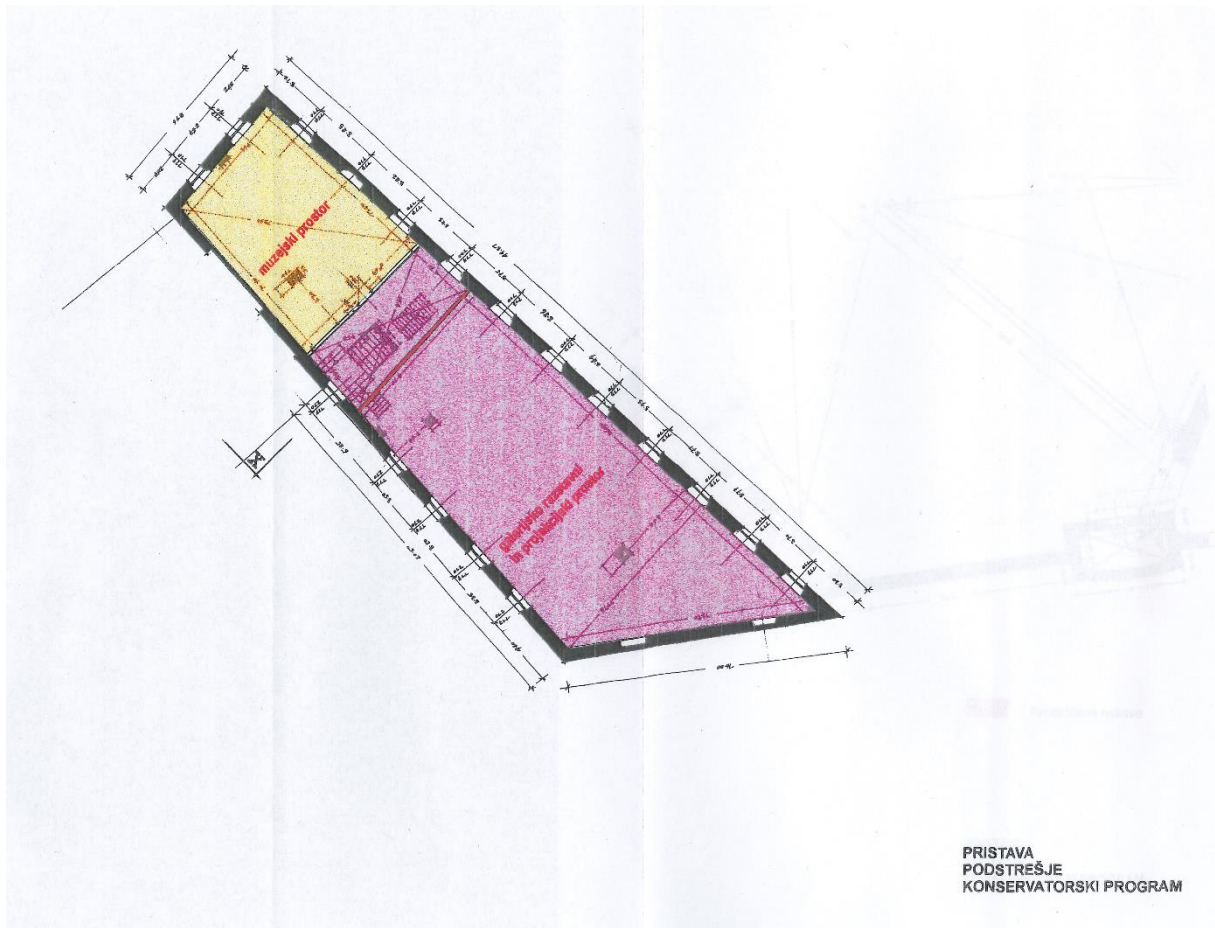
V nadstropju bomo prav tako uredili prostor za **restavratorsko delavnico, pisarne ter konferenčno sobo.**

PODSTREŠJE

- Muzejski prostor
- Galerijski in razstavni prostor

Na podstrešju je predvidena prenova prostora za muzejske/galerijsko/razstave dogodke ter plesno dvorano. Hkrati bo ta prostor zaradi svoje odprtosti in velikosti služil za organizacija dogodkov druženja, izobraževanja in medgeneracijskega povezovanja. V plesni dvorani se bodo redno odvijali družabni dogodki, ki bodo imeli za osnovo starejše družabne prireditve (ples), ki se trenutno v Sloveniji ne izvajajo in počasi izginjajo.

9 MODEL ORGANIZIRANOSTI IN UPRAVLJANJA GRADU

Za upravljanje gradu bo skrbel Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, ki bo poleg upravljanja in vzdrževanja skrbel tudi za izvajanje investicij, programskih vsebin, koordinacijo dela poslovnih partnerjev, informiranje in komunikacijo z javnostmi ter promocijo in trženje gradu.

Zavod za kulturo Slovenska Bistrica je bil ustanovljen z namenom širjenja kulturne klime v lokalnem okolju občine Slovenska Bistrica na področjih vzdrževanja, obnove in revitalizacije arhitekturne, krajinske, umetnostno-zgodovinske, tehniške ter etnološke dediščine. Poleg tega se ukvarja še z izdajateljstvom, s prireditveno, galerijsko in razstavno dejavnostjo.

Naloge upravljavca obsegajo:

- izvajanje muzejsko in razstavno-galerijske dejavnosti v gradu Slovenska Bistrica in v izpostavah;
- priprava stalnih in občasnih razstav;
- organizacija in izvajanje ohranjanja naravne in kulturne dediščine na območju občine;
- skrb za obnovo naravnih znamenitosti ter kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine, v skladu s strokovnimi usmeritvami pristojnih služb in po programih, za katere pridobi soglasje ustanovitelja;
- organizacija in posredovanje kulturnih in drugih javnih prireditev, organizacija kongresne dejavnosti in drugih izobraževalnih dejavnosti na področju kulture;
- skrb za programsko svetovalno dejavnost;
- odkup in prodaja umetniških del, dokumentarna gradiva, eksponatov in drugih gradiv, vezano na dejavnost zavoda;
- izvajanje založniške dejavnosti;
- organizacija in vodenje dokumentacijskega centra podatkov, vodenje registra znamenitosti in spomenikov ter hranjenje drugega dokumentarnega gradiva domoznanske narave;
- izvajanje propagandne dejavnosti v smislu obveščanja o kulturni in turistični ponudbi občine, v sami občini in v širšem slovenskem prostoru;
- sodelovanje in povezovanje s turističnimi dejavniki ter drugimi izvajalci kulturne in turistične dejavnosti v občini;
- opravljanje drugih nalog s področja kulture.

10 ČASOVNI NAČRT IZVEDBE PROJEKTA

Predvidene aktivnosti zajemajo:

- Faza 1: priprava projektne dokumentacije, vključno s pridobivanjem soglasij za obnovitvena dela:
 - Pridobitev kulturnovarstvenih pogojev in vseh ostalih projektnih pogojev,
 - Izdelava konzervatorskega načrta,
 - Priprava idejnih načrtov za potrebe usklajevanja predvidenih posegov,
 - PGD in izvedbenih projektov obnove posameznih delov z okvirnim proračunom;
 - Priprava načrta investicijskih vlaganj;
 - Pridobitev lokacijske informacije za sanacijo strehe;

Časovno obdobje: 01/2022 – 06/2023

- Faza 2: sanacija dotrajane strešne kritine in strešne konstrukcije;
Glede na predvideno višino stroškov za sanacijo strehe bo aktivnost potekala v več fazah, pri čemer bo streha v celoti obnovljena v petih letih od začetka sanacije.

Časovno obdobje: 06/2023 – 12/2028

- Faza 3: zamenjava stavbnega pohištva na Grajski pristavi;
Zamenjava bo potekala postopoma, sočasno s sanacijo strehe.

Časovno obdobje: 06/2023 – 12/2028

- Faza 4: oprema Grajske pristave;
Ureditev vseh razstavnih prostorov.

Časovno obdobje: 01/2029 – 12/2029

- Faza 5: razvoj in oblikovanje programskih vsebin;
Programske vsebine bodo nadgrajene z namenom vzpostavitve dodatnih vsebin v prostorih Grajske pristave in izboljšanja funkcionalnosti obstoječih. Razvijali in izboljševali jih bomo vzporedno z vsemi ostalimi aktivnostmi.

Časovno obdobje: 01/2022 – 12/2029

- Faza 6: informiranje, promocija in trženje.
 - priprava strateškega načrta trženja in promocije gradu,
 - izdelava promocijskega materiala,
 - izvajanje programov informiranja in ozaveščanja prebivalcev o varstvu kulturne dediščine in razvojnih priložnosti gradu.

Časovno obdobje: 01/2022 – 12/2029

Po letu 2030 bomo izvedli tudi kompletno sanacijo mostovža, ki se sedaj uspešno vzdržuje z rednimi vzdrževalnimi deli.

11 OKVIRNA FINANČNA KONSTRUKCIJA IN EKONOMIKA PROJEKTA

11.1 Okvirna vrednost potrebnih vlaganj

Investicijska vlaganja so ocenjena na 3.500.000,00 €, in sicer so prevedeni naslednji obnovitveni posegi :

- Sanacija strehe in strešne konstrukcije: 700.000,00 €,
- Obnova stavbnega pohištva s pripadajočimi deli: 200.000,00 €.
- Ureditev prostorov Grajske pristave: 2.600.000,00 € (instalacije, tlaki, ometi, pleskanje, nove betonske plošče s statično ojačitvijo, oprema).

Natančnejša višina potrebnih vlaganj v obnovo bo določena po pridobitvi kulturno varstvenih pogojev, konzervatorskega načrta in izvedbenih projektov obnove. Izvedba posegov je v veliki meri odvisna tudi od pridobljenih sredstev sofinanciranja s strani EU in Republike Slovenije.

11.2 Predvideni viri financiranja

Glavni viri financiranja obnove gradu in njegovega delovanja ter vzdrževanja, so:

- Proračunska sredstva Očine Slovenska Bistrica,
- Proračunska sredstva Republike Slovenije,
- Prihodki iz tržnih dejavnosti (vstopnine, najem prostorov, organizacija prireditev, prodaja izdelkov),
- Donacije, sponzorstva.

V času priprave projekta obnove gradu še ni možno določiti deležev posameznih virov financiranja. Pretežni del sredstev za izvedbo aktivnosti bodo predstavljala proračunska sredstva Občine Slovenska Bistrica, ki bo investicijo vključila v srednjeročni in dolgoročni načrt razvojnih programov v skladu z zmožnosti proračuna. Občina Slovenska Bistrica si bo skupaj z upravljavcem prizadevala za pridobitev sredstev sofinanciranja za investicije v obnovo nepremične kulturne dediščine in tako omogočila, da del proračunskih sredstev nadomesti s sredstvi s strani EU in Republike Slovenije. Za spodbujanje razvoja programskih vsebin so možen vir tudi proračunska sredstva za pospeševanje turizma in trajnostnega razvoja ter sredstva Evropskega sklada za razvoj podeželja v okviru programa CLLD.

11.3 Ekonomika projekta

11.3.1 Projekcija prihodkov in stroškov upravljanja

Obnova gradu, predvsem Grajske pristave bo omogočila razvoj programskih vsebin, kar bo posledično pritegnilo tudi večje število obiskovalcev. Obnovitvena dela so odvisna predvsem od zmožnosti zagotavljanja potrebnih proračunskih sredstev, zato je projekcija prihodkov in odhodkov narejena ob določenih predpostavkah in se bo spreminjala ter dopolnjevala v skladu z aktualno situacijo.

PROJEKCIJA PRIHODKOV

Projekcija prihodkov je podana na podlagi finančnih izkazov Zavoda za kulturo Slovenska Bistrica iz preteklih let in pričakovanega povečanja obsega dejavnosti.

Prihodke upravljavec ustvarja z izvajanjem javne službe in z izvajanjem tržne dejavnosti. Viri prihodkov za upravljanje Gradu Slovenska Bistrica, so:

- Prihodki iz proračuna Občine Slovenska Bistrica (namenska sredstva za tekoče delovanje zavoda, namenska sredstva za stroške dela, sredstva za materialne stroške, sredstva za redno dejavnost ter investicijska sredstva);
- Prihodki iz proračuna drugih občin (sredstva za organizacijo in izvedbo občinskih proslav)
- Prihodki iz tržne dejavnosti (ogledi gradu, najem viteške dvorane za namene porok in protokolov, prodaja knjig in vstopnic za razne kulturne prireditve, najem stojnic na tržnici, delavnice na temo Doživetje Pohorja kot so mlinarjev in pastirčkov dan, poletne ustvarjalne delavnice, ter prodaja knjig in spominkov).

Predvidena je postopna rast prihodkov po končani obnovi za 30% do leta 2032.

Vrsta prihodka/Leto	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Prihodki iz proračuna Občine Slovenska Bistrica	386.500	425.150	463.800	502.450	502.450	502.450	502.450	502.450	502.450
Prihodki iz proračuna drugih občin	3.500	3.850	4.200	4.550	4.550	4.550	4.550	4.550	4.550
Prihodki iz tržne dejavnosti	30.000	33.000	36.000	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000	39.000
Skupaj prihodki	420.000	462.000	504.000	546.000	546.000	546.000	546.000	546.000	546.000

PROJEKCIJA ODHODKOV

Odhodke predstavljajo:

- Stroški materiala in storitev (elektrika, ogrevanje, vzdrževanje, zavarovanja, strokovna literatura in pisarniški material, material za vzdrževanje in prireditve)
- Stroški dela,
- Drugi stroški (takse, registracija vozila, pristojbine, donacije..),

Predvideno je, da se bodo obratovalni stroški glede na velikost dodatnih prostorov po obnovi povišali za 30%, zaradi povečanja obsega dela pa bi potrebovali eno novo zaposlitev.

Vrsta odhodka/Leto	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Stroški materiala in storitev	190.000	247.000	247.000	247.000	247.000	247.000	247.000	247.000	247.000
Stroški dela	220.000	242.000	242.000	242.000	242.000	242.000	242.000	242.000	242.000
Drugi stroški	2.000	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600	2.600
Skupaj odhodki	412.000	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600

POSLOVNI IZID

Leto	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037
Prihodki	420.000	462.000	504.000	546.000	546.000	546.000	546.000	546.000	546.000
Odhodki	412.000	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600	491.600
Poslovni izid	8.000	-29.600	12.400	54.400	54.400	54.400	54.400	54.400	54.400

11.3.2 Okvirna ocena ustvarjenega presežka oz. primanjkljaja iz poslovanja

Iz izdelane ocene gibanja prihodkov in odhodkov lahko razberemo, da bo prvo leto po končani obnovi (2030) ustvarjen primanjkljaj, ki po pokrit iz presežka poslovanja iz preteklih let. V prihodnjih letih pa se pričakuje, da bo ustvarjen presežek prihodkov nad stroški, kar pomeni pozitiven poslovni izid, ki ga upravljavec namenja za redna vzdrževalna dela in obnove kulturnih spomenikov.

Poleg finančnih učinkov pa je potrebno za ekonomsko upravičenost upoštevati tudi širše družbene koristi, ki jih ima investicija predvsem v lokalnem okolju, pa tudi v širši regiji. Programska zasnova, ki temelji na povezovanju in vključevanju najrazličnejših deležnikov in prebivalcev lokalnega okolja, ustvarja priložnosti za razvoj kulturnih in turističnih dejavnosti v lokalnem okolju in širše ter s tem vpliva na gospodarski razvoj območja.

12 ZAKLJUČEK

Grad Slovenska Bistrica predstavlja osrednji kulturni spomenik in prireditveni center na območju Občine Slovenska Bistrica in ima izjemno pomembno vlogo pri ustvarjanju kulturne klime v našem okolju. Zaradi njegovega pomena, razvojnih priložnosti in velikega interesa v lokalnem okolju po ohranitvi tega izjemnega spomenika državnega pomena, je Občina Slovenska Bistrica z vlaganji v višini 12 milijonov € vse od leta 1985 skrbela za nemoteno obnovo in celostno revitalizacijo gradu. S tem je ves čas zagotavljala pogoje za razvoj in promocijo kulturne dejavnosti tako v lokalnem kot tudi regionalnem okolju.

Prenos lastništva gradu iz države na Občino Slovenska Bistrica je pomemben korak pri zagotavljanju možnosti za izvedbo nujnih sanacijskih del, ki bodo omogočila ohranjanje tega pomembnega kulturnega spomenika in izkoriščenost njegovega potenciala v celoti. Občina Slovenska Bistrica si bo kot lastnica objekta prizadevala tudi za pridobivanje nepovratnih sredstev, ki jih država namenja za obnovo kulturne dediščine, s čimer bo še hitreje dosegla cilje in interese lokalnega okolja v zvezi z razvojem Gradu Slovenska Bistrica. V preteklih letih je lokalna skupnost namenjala precejšnja sredstva za njegovo postopno obnovo in danes je grad skoraj v celoti obnovljen ter kot tak v ponos vsem prebivalcem našega območja.

Trenutna situacija narekuje potrebno po čimprejšnji sanaciji strehe gradu, saj so zaradi zamakanja strešne kritine ogrožene dragocene freske, ki se nahajajo v osrednjem grajskem prostoru, Viteški dvorani. Projekt obnove gradu je pripravljen z namenom zaščite in ohranjanja tega pomembnega kulturnega spomenika, ob hkratnem interesu lokalnega okolja za razvoj Gradu kot osrednjega umetnostnega, razstavišnega, prireditvenega in protokolarnega objekta ter širjenje njegove prepoznavnosti tudi v širšem okolju.

Projekt obnove in programske nadgradnje gradu bo imel številne pozitivne učinke ne le na področje naše občine, ampak tudi širšo regijo. Rezultat njegove leta trajajoče obnove in prizadevanj za izvajanje aktivnosti na najvišji ravni kakovosti, predstavlja arhitekturno edinstven, vsebinsko zanimiv in izjemno uspešen kulturni in turistični produkt, ki lahko dosega prepoznavnost in promovira kulturno ustvarjalnost tudi izven meja naše države.